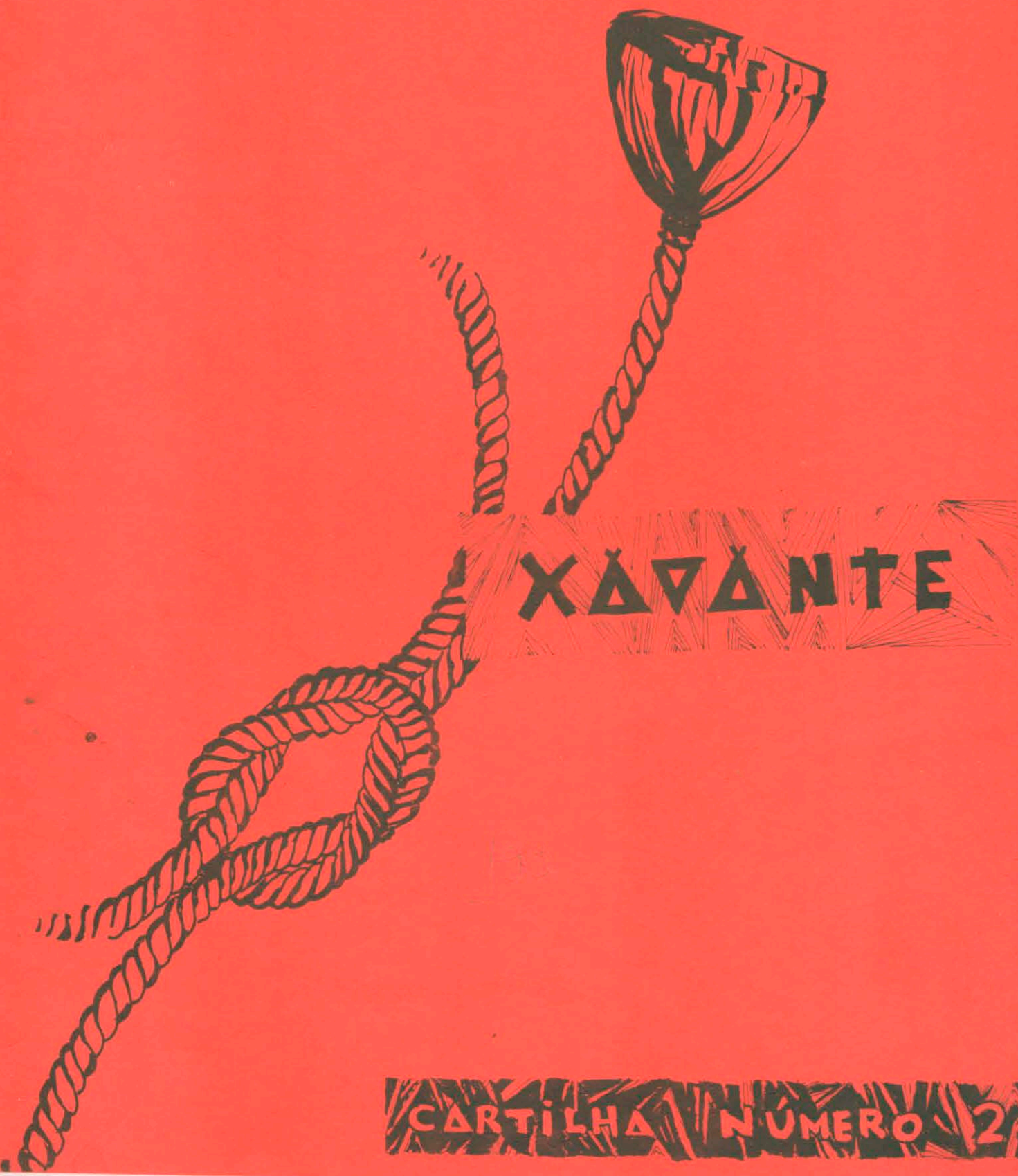

2

ΧΑΨΑΝΤΕ

CARTILHA NÚMERO 2

ACERVO MARI
MDI 199

No trabalho de reelaboração desta cartilha, a segunda da série, foram feitas traduções por :

Domingos Mahörö'ê'õ.

Lucas 'Rurī'õ.

Rafael Hitsé.

Os textos foram retirados :

- Cartilha realizada por equipe de 10 Xavantes, de várias aldeias, orientados por técnico-bilíngue do Summer Institute of Linguistics e professores da Missão Salesiana.
- Cartilha realizada por : Rafael Hitsé e Orestes Tserewano orientados por : Darcy Geromel e Bartolomeu Giaccaria.

Montagem e ilustração por : Rubens Monteiro de Souza.

Correção dos textos por : Adalberto Heide.

O anexo de exercícios, é continuidade aos da primeira cartilha da série, e são elaborados por :

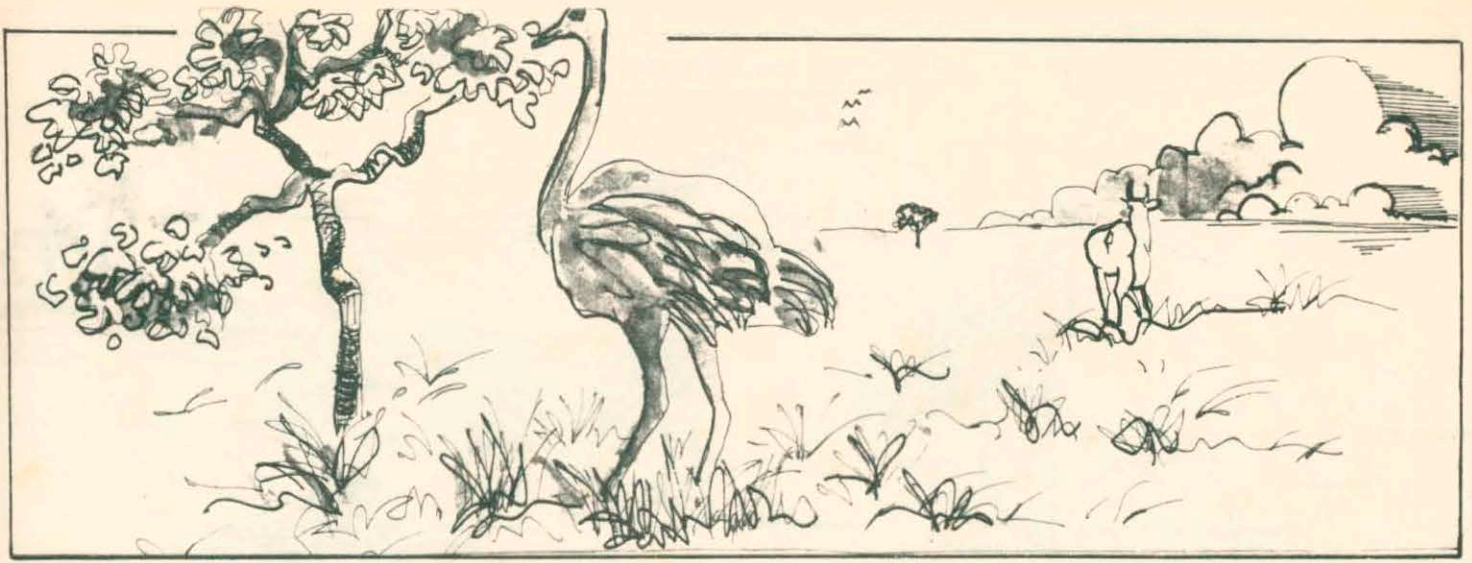
Domingos Mahörö'ê'õ.

Rafael Hitsé.

Rubens M. de Souza.

BIBLIOTECA DO MARI
GRUPO DE EDUCAÇÃO INDIGENA
Nº TOMBO 35

Edição patrocinada pela Fundação Nacional do Índio e Missão Salesiana.

DA'RATA WATSU'U

Ì'rada, e mārī te mō?

Mā te mō.

Ì'rada, tsô aimōrī, wīrī da, ìtsatsu dzô.

Wa dza tsô mō. We 'madö'ö dza, ìmā.

A'ödza. Mārī tsô tsamārī.

I wa dza tsô tsāmā, te wīrīre da.

Ìhe, tahā tsamārī dza.

Bödi ti'rada, te te 'madö'ö. Mā dzamā, te

'madö'ö. Mā, mädzadzö. Te wara oto
mā hā.

wī rī re

ti 'ra da

mā dza dzö

ī tsa tsu

dza mā

wa tōtsimrĩ

ma tō tsimro

aimro

ĩmro

AIBÖ WATSU'U

Aibö, te u, dza'u'e dzô mō.

E 'wa te aimā watsu'u ?

Bödi, te imā watsu'u nĩ, tsô imörĩ nā hā..

ĩmā
 imörĩ
 ĩtsimrĩ
 ĩrĩĩ

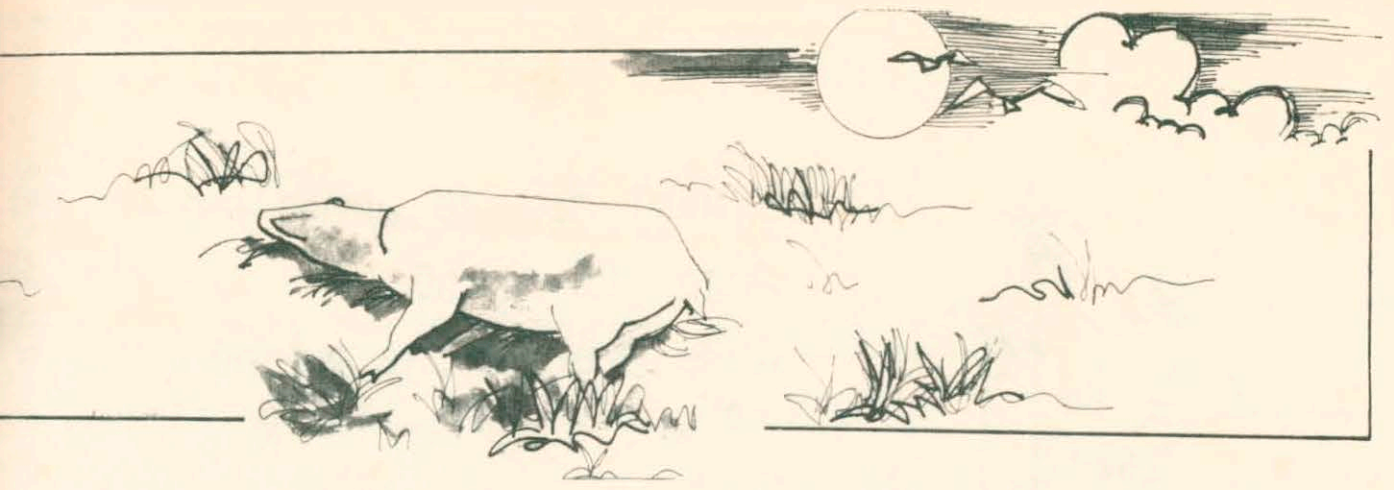
tsebre
 tsimrĩ
 ĩtsatsu
 tsamāĩ

A' ODO
 DO
 O

O	O	O	O	O
DO	TO	RO	BO	BRO
do	to	ro	bo	bro

a'odo

E mārī dzô te dza airītī mō?

Mā dzô wa dza īrītī.

E utō dzô , te dza duré airītī mō?

Mā dzô , wa dza duré īrītī, te 'māiwīrī da.

E mā tō tsimrī .

Ohā , mā uhödö tīwī.

Īmro te dza tsebre .

i	ri	ti	wi
ī	rī	tī	wī

mī	mō	mā
mrī	mrō	mrā

'Ramē , e mōnō te dza aimō?

A'oto dzô wa dza mō.

E mōmō te dza tsô aimō?

Ōwa , wa dza tsô mō.

Tsa'iti u, wa dza tsô mō.

Wa dza āmā mō.

Īdzô atsāmrā. Wa dza we mōrī tsu.

ī	dzo
---	-----

a	tsā	mra
---	-----	-----

'ra	mē
-----	----

tsa	'i	ti
-----	----	----

E māri dzô te aīmro mō ?

A'oto dzô te mō.

A'oto dzei wa , te tsô mō.

Tô ta , a'oto dze ti tô.

Ītsa'u tsi , wa dza tsô mō.

A'odo te we duri da , dza tsô mō.

do
a'odo

to
a'oto

'RAWA WATSU'U

Īmrō ?

E māri ?

Ai'ra te udzi aiwi ti'ô.

E'wa hā ? E Ī'ra uptabi ?

Īhe , tahā te ti'ô .

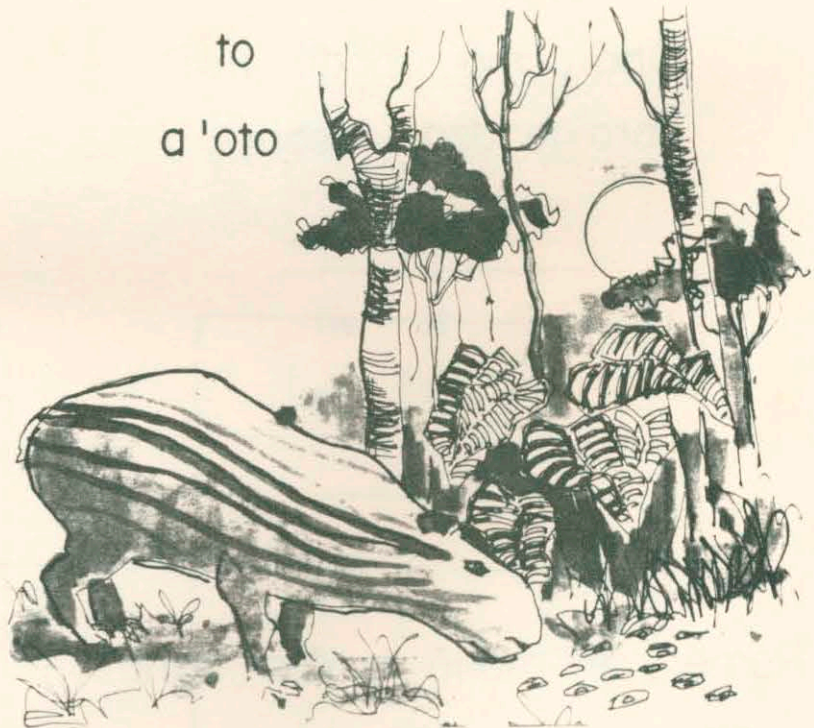
E mōmō te ti'ô ?

Buru u te ti'ô , 'rawa dzô u , tsa'o da , baranā.

E mā tô tsimā tsô wa'ra ?

Īhe , mā tô , u , tsimā tsô wa'ra .

Te te ôri , tô . Te ti'a , tô.

'RAWA WATSU'U

nāmā, e 'rawa iwīrī te amā tsebrere
tu hā?

Māre di, i'ra te te iwīrīre te imā tsebre.

aba 're imōrī wa, mā te 'māiwī?

Māre di, baranā tsô tsa'o wa, te te i'māiwīrī.

udzi nā tsa'o wa, mā te 'māiwī?

he, ite nā, udzi nā tsô tsa'o wa, mā te 'māiwī.

ahā, te imā tsebre.

ba ra nā

u dzi

ai wi

i mō rī

iwīrīre

iwīri

'māiwī

Jibro dzô te aibô mō.

i mārī da, te tsô mō?

te te tsimā 'matari da, te tsô mō?

i'ra mā dzamā, te dza 'māta.

Uibroi'wa te da'o , wede nā.
 E mārī dzô te da'o ?
 Wede nā te tsire dzô da'o .
 Tsire , te dza 'ma'ō .

E buru amā hā 'ro'ore ?
 Īhe , 'ro'ore te tihöiba .
 'Ro'ore , te tiritu nā nhāmra .
 Aibö te dza tsimrī , te te wīrī da .
 'Ro'ora , mā te a'rā .

'ro'ore • arobore • a'odo • 'ro'ora

wato • udzö • tsadzö • tsidzö

te tsadze • budze • adzarudu • dadza'ru

E mārī dzô te aimō ?

Bô dzô , wa mo . E aïmro dzéma ?

Mā , ïmro morī ô di . Te dza ti'ra 'madô , ïdzô .

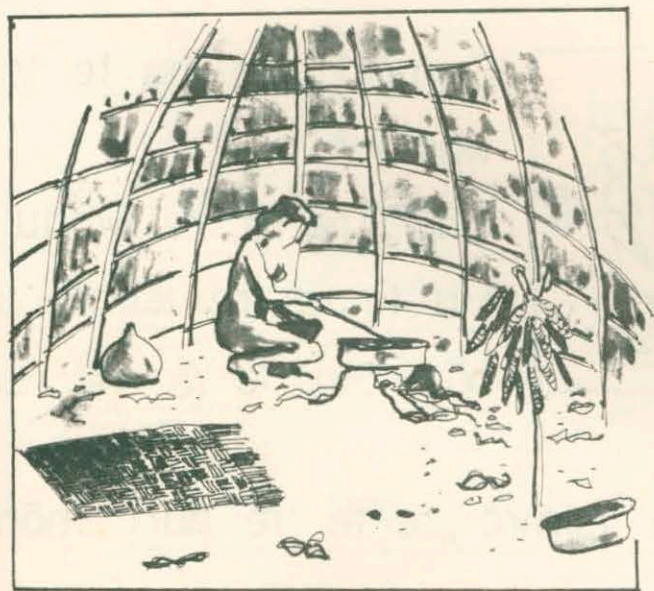
Mo oto aimorī , we duri tsu'u dza .

A'ôdza , wa dza tô we duri tsu'u .

Te tsô mō . Te we tidu . Tïmro mā te tsa'ra

te te uwari da . Tïmro mā , mā tô uwari pa .

Îwa'u dzô te oto tsu . Te dza tsebre oto .

airītī • îwa'u • uwari

ïmro • tïmro • aimōrī

'Ro'ore te da'o ?

E mārī nā te da'o ?

Wede nā te da'o .

Wa dza tsô mō , te wīrī da .

wī rī

we de

ui bro 'wa

Hu te aba'wai wi tipraba .
 Bödödi u, te aibö wi tipraba.
 Marā u te tipraba .

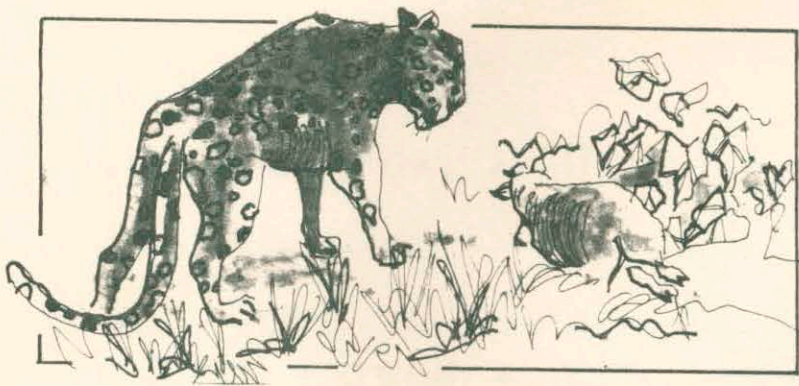

uhö

utö

uhödo

höiwahö

E māri , te hu te te 're
 waibu ?

Uhö , te te 're waibu .

Hu te te 're tsimrö, uhö

hā. Hu te te 're huri.

Toro te, te te tsimā 're tsimrö , te te 're huri mōnō
 da.

Baranā te hö'are hö .

E nīha te hö?

Hö A' A' A' A' A' A' A' !

E māhawi te hö ?

Öhawi te tihörö .

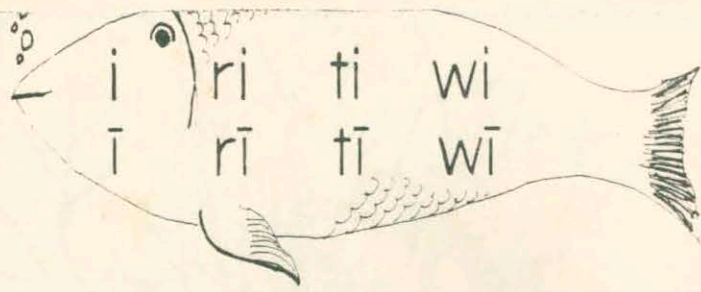
Wede nā te tihörö mā tidza 'a
 hö 'are hā.

ba ra nā

mā ha wi

ti hö rö

wa tō tsimrī

ma tō tsimrō

aimrō

Wahihöirā te mō, bödödi nā.

E wahihöirā wara tete di ?

Māre di, wara ō di.

E wahihöirā dzamā tse ti ?

Māre di, damā tsei ō di.

po' ore

o	a	e	i	u	ö
po	pa	pe	pi	pu	pö
Po	Pa	Pe	Pi	Pu	Pö

Po'o dzô, te ĩmāmā mō.

E mārī da, te tsô mō ?

Te te tsimā 'māipo'o da, te tsô mō.

E hōiwahö tsi, te dza we āwitsi ?

Īhe, hōiwahö tsi, te dza we āwitsi.

Aba'wa te tsimā aptoro po'ore nā.

E mārī da te po ĩ'anhitsu ?

Utö da wa 'anhitsu.

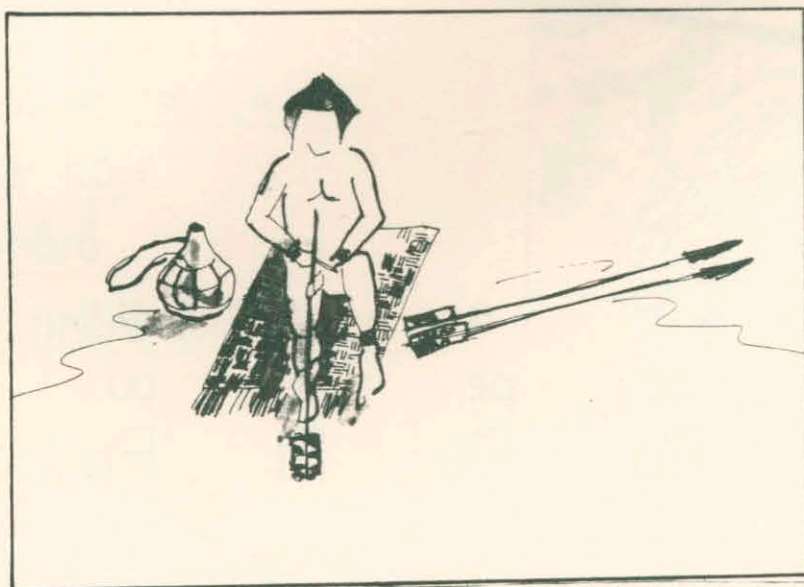
E aba te dza 're aimo ?

Īhe, aba, wa dza 're mō, uhödö te wīrī da, te tsebre da duré.

Abadze dzapo dzô dzéma, wa dza tsô 're mō.

Īmaprewa te tsei uptabi wa.

dzéma • dzapo • abadze • dzô • dza • dze

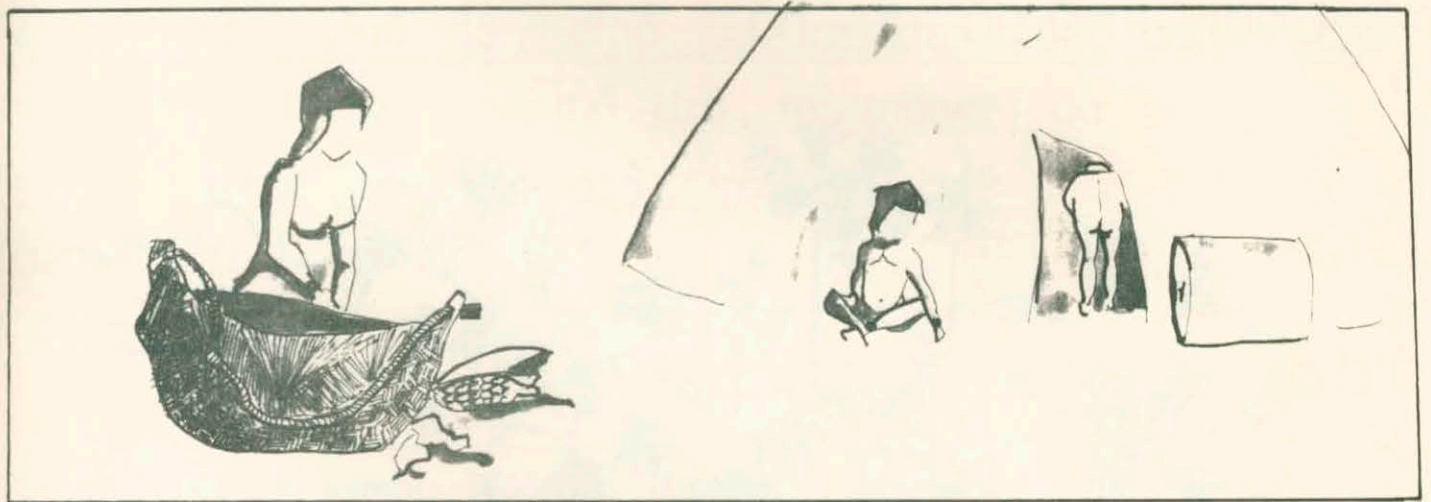

Aibö , buru u te mō.
 Bödödi nā te udzu dzô
 mō . Bödödi nā mōrī wa
 mā te udzu 'matsā.
 'Ritémé te dza we āwitsī.
 Aīmro , te dza 'matsi
 tāmā tsei wa.
 Aibö bödödi na mā te
 tsidzö 'matsā .

Tsidzö , te mō bödödi nā.

Aibö mā tsabu . We aimōrī duré , wede we mā
 'māōri , te amā wīrī da . Aödza , wa dza ti'ö .

Adaba te nodzö ti'ē . Nodzö i'ē dahā , e tsa'ētē di ?
 Īhe , tsa'ētē di . Tsi'rāi wa te tsé .
 Nodzö te ubumbro iu'ētē da .
 Nodzö duré 'mā wanhērê 'rui wa .
 Ai'ra mā hā we ō di irēpē 'ré hā .
 Īhe , tāmā tsei uptabi di .

Bödödi īwē

Bödödi 'rata te uiwede aimatsa.

Aibö bödödi u te uiwede dzô mō, tsitsu dzô.

Uiwedetsu nā te tsi'u dza.

Wabu dzô te mō uiwede u.

Bödödi wa te du aimatsa.

Buru u hā bödödi.

Uridi buru amā hā.

Ri 'wa te oto 'ri uridi hā.

Uridi bödödi wa te dza.

Uridi imāmā te hā.

ui we de

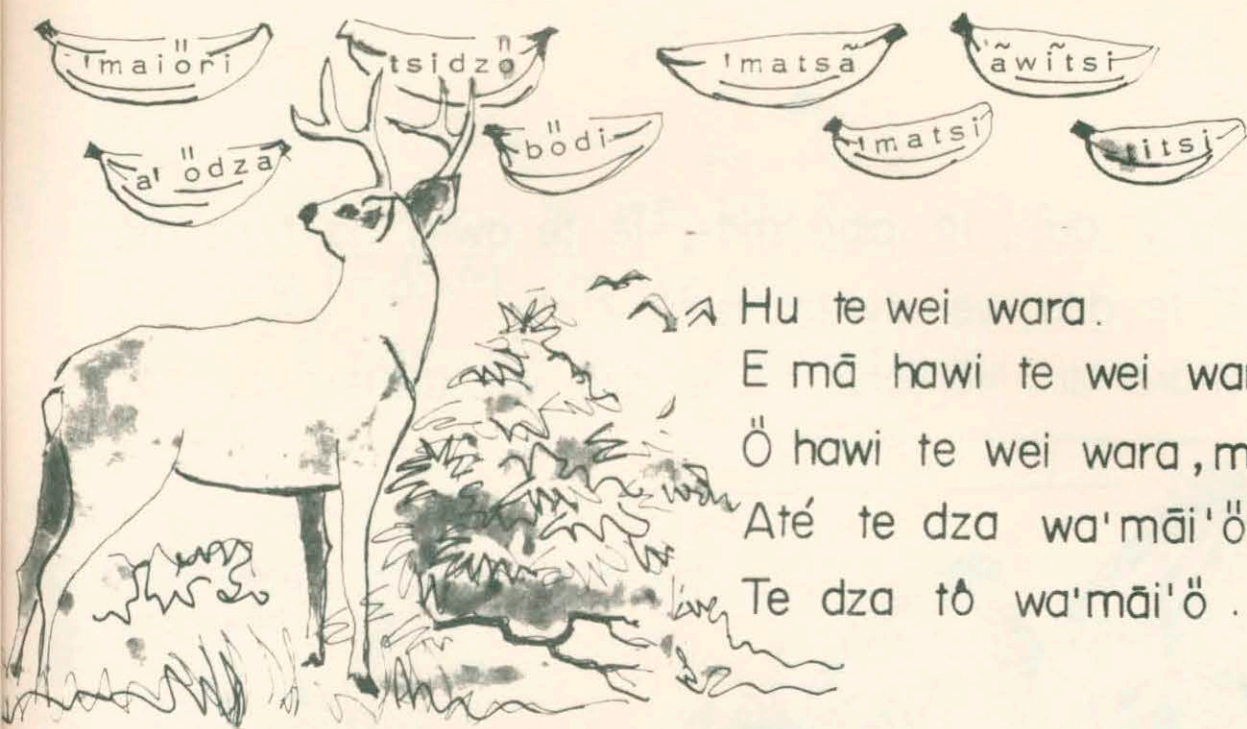
ī mā mā

u ri di

bö dö di

ai ma tsa

wa bu

Hu te wei wara.
 E mā hawi te wei wara?
 Ō hawi te wei wara, mārāi hawi.
 Até te dza wa'māi'ō.
 Te dza tō wa'māi'ō.

E mōmō te dza aimō?

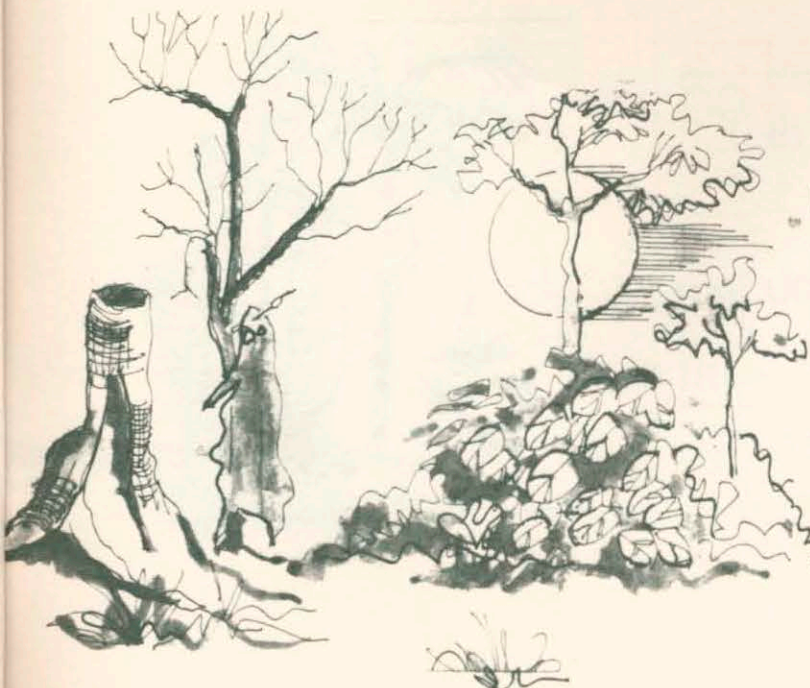
Aba're īdza mōnō da, aihō dzô 're īdza mōnō da, wa dza mō. E mārī da? Īhō dzô, te 'māiwīrī da.

Tsô 're aimōrī, pe, Īhō dzô, 'māiwīrī da.

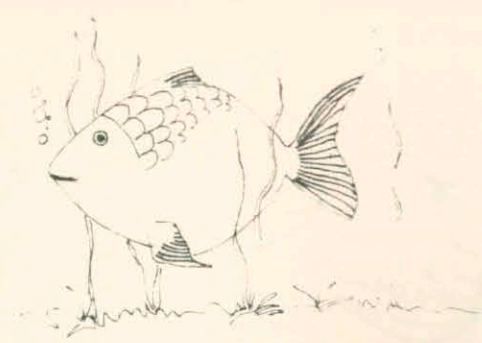
We aimōrī tsu'u dza.

A'ōdza, wa dza tō we īmōri tsu'u, tō.

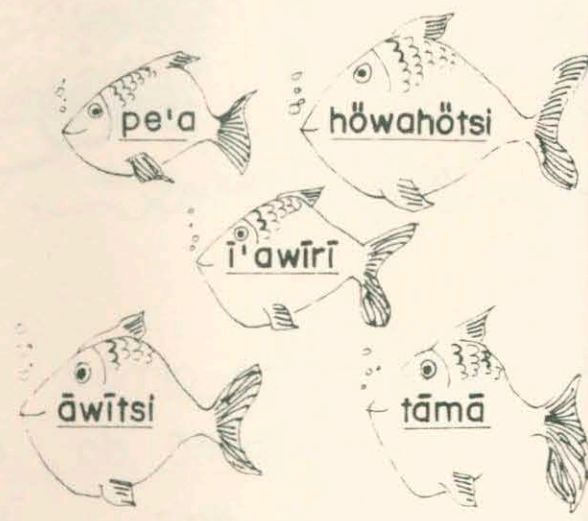
mōnō mōmō aimō īmōrī aimōrī 'māiwīrī

E mārī te da'o?
Utōhō te da'o, wede nā.
Hōmōnō, te te tsiwi ītsatsōmrī, te da'o.
Wa dza tsi'ra, te āmā ōri da.
Tsi'ra nā, āmā ōri da, atsimā.
Wa dza tsi'ra tō, te āmā ōri da
'rui wa, te hō to da.

Pe'a dzô , te aibö mō , te te awīri da ti'ra mā .
E te dza we āwitsi tsu'u ?
Māre di . Hōiwahö tsi te dza we āwitsi .

Pehöire te tāmā 're wara.
 E mārī mā te tāmā 're wara ?
 Aba'wa dzi'i wa'ui mā , te tāmā 're wara .
 Aibö , te te i'awīri . Wa'ui mā te tāmā 're wara .

Pehöire , e aimā tse aba di ?
 Ihe , wamā tse ti .
 Tahā wa te date 're waibu .
 Tahā wa te date 're huri .

Imāmāre te we padi tidu.

E māmā ?

Ōhōta , te we tidu.

E te te īmāiwīrī , te we tidu ?

Īhe , te te īmāiwīrī , te we tidu.

Imāmā , e padi tse ti ? Īhe , tse ti.

i mā mā re

pa di

ō hō ta

ti du

Patire , ma te mō.

E māmāta ?

Ōhōta . E mōmō , mā te mō ?

Tsadarā u , mā te mō , uiwede u tsa'o da.

Ōhōta te da'ō.

Waibu • Wamā • Uiwede • Tsa'o

tsa da rā

pa ti re

WA'ĪNĪ
wa'īnī
nī

ī ā ō
ī ā ō
nī nā nō

Aibö te wede dzô mō.

E mārī da , te tsô mō?

Wa'īnī , te te 'māi're da.

te tsô mō , wa'īnī ō wa

te te 'māi're da.

wa'īnī

wede

wededzu

waibu

tinō

tinā

ba'ōnō

mōnō

dzawi

dzahadu

abadzi

a'odo

adzarudu

waradzu

dza'u'e

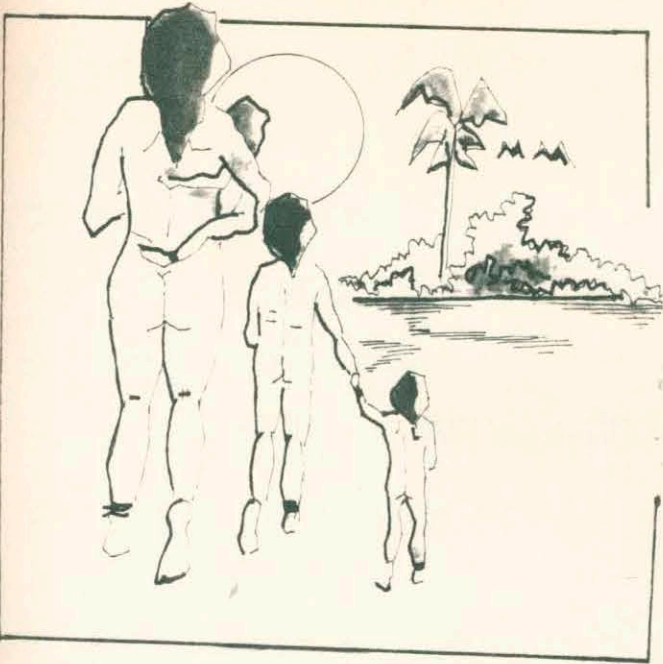
budze

udzö

uibro

ītēmē

awīrī

ba'ōnō
tsuiwaipo
tinō

Ba'ōnō , te öiba mō , tinā u.

Tinō , te te a'uptsō da , te te tinā u mō.

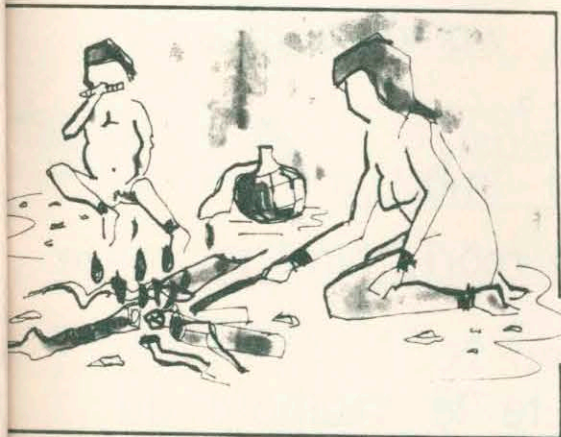
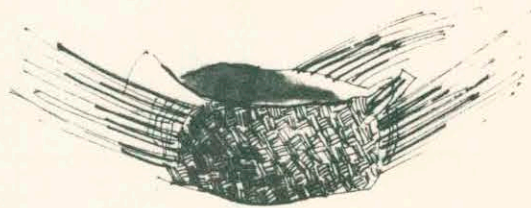
Tinā , madö'ö dzawi te , te itēmē mō.

Inō nōrī hā , ahö wa , te te pawaptob da , te itēmē mō.

Tsuiwaipo dzô te pi'ō mō .

E tiha da , te tsô mō ?

Tsi'ötō da , te te 'mātewa da , te tsô
mō tsi'ōnō ō wa .

Bödire , e mā tô anā wi ?

Māre di , dzahadu witsi ō di .

E tiha dzô , te mō ?

Tiri dzô , te mō , hōiwahötsi te

dza u wei wi .

wéténhāmri

nhā

ā

ā
nhā

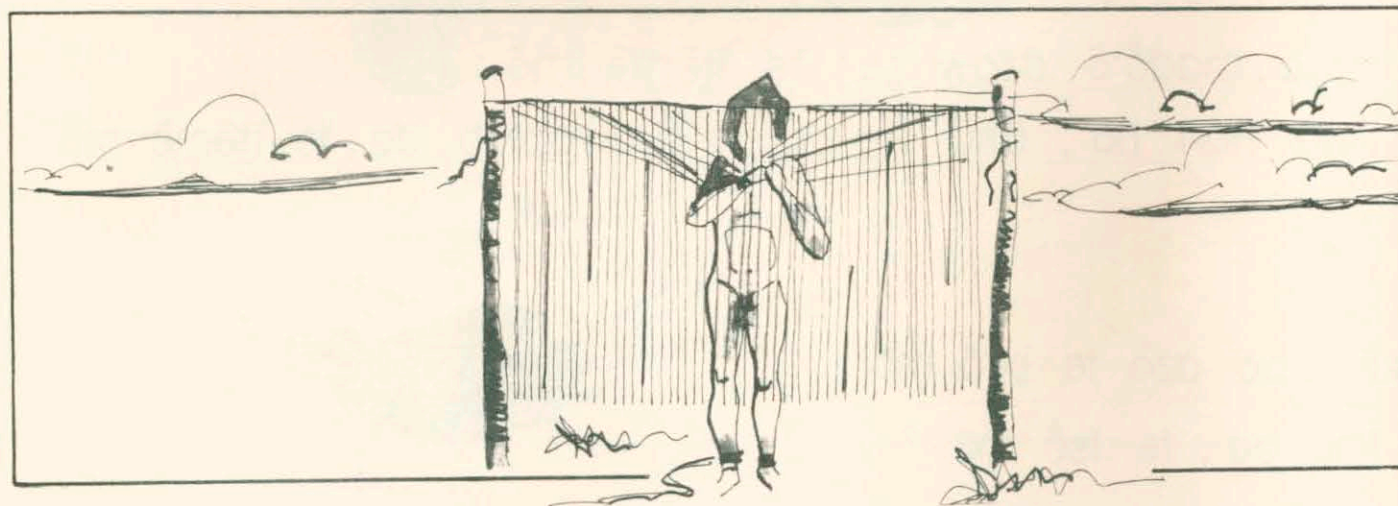
ī
nhī

ō
nhō

Aibö te wéténhāmri tinhā.

E mārī da , te tsimā tinhā?

Wéténhāmri ō wa , te tsimā 'mānhā , tinhötödzeb
da , hō te.

Umnhī'ā , te īmāmā a'umō wamā.

E mārī da , te a'umō ?

Wanhīmnhī'ātsi ō wa , te wamā a'umō , tsire da.

Waburu āmā hā , tsire ahō wa , te wamā a'umō.

E te te īmā 'mānhī'ātsi ō di dza ?

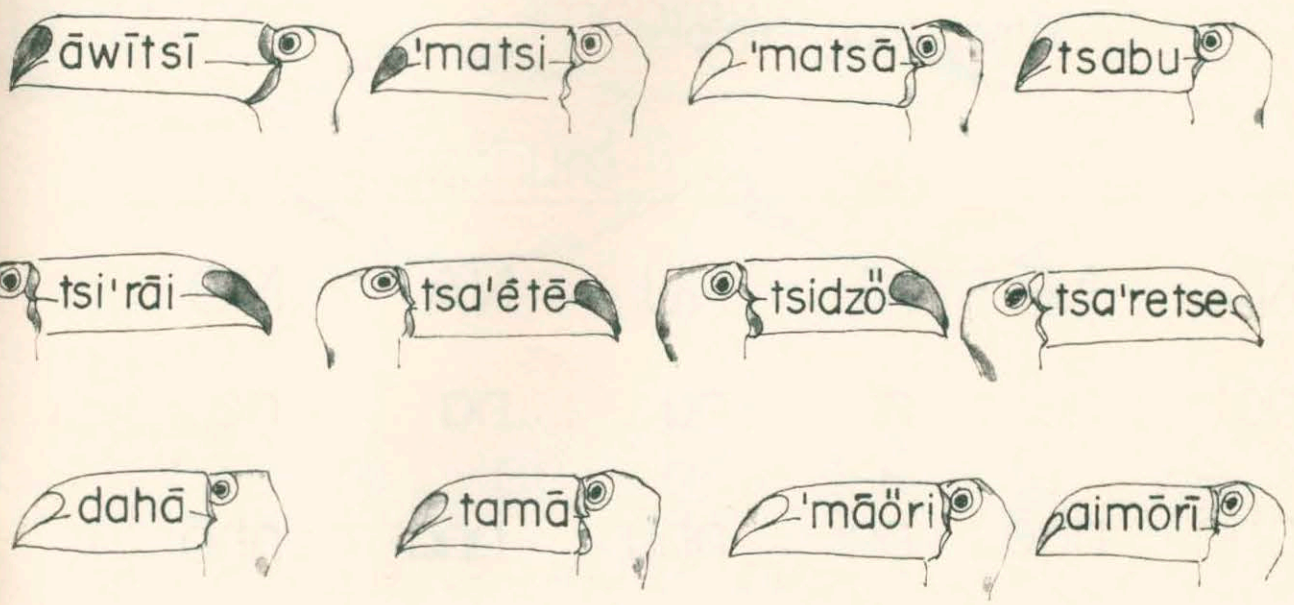
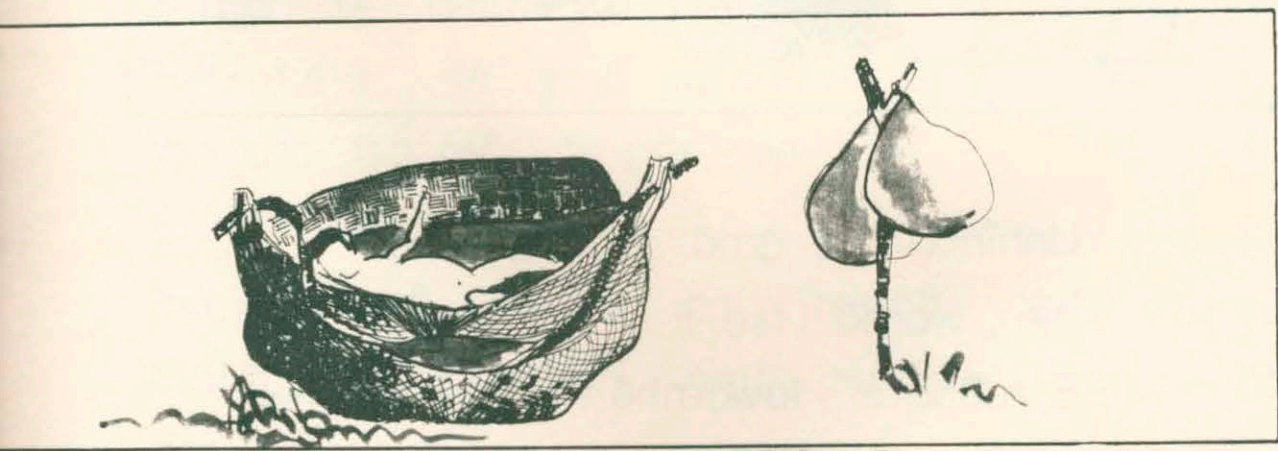
Māre di . Aimāmā tsi , te dza aimā 'māi'umo.

Aimāmā ō 'wa 'ō hā . Aimāmā tsō mōrī , nīmōmō te te
'māipo'o da , atsimnhī'ātsi da.

Te dza tsō mō tō , inhīmnhī'ātsi da , te te 'māipo'o da.

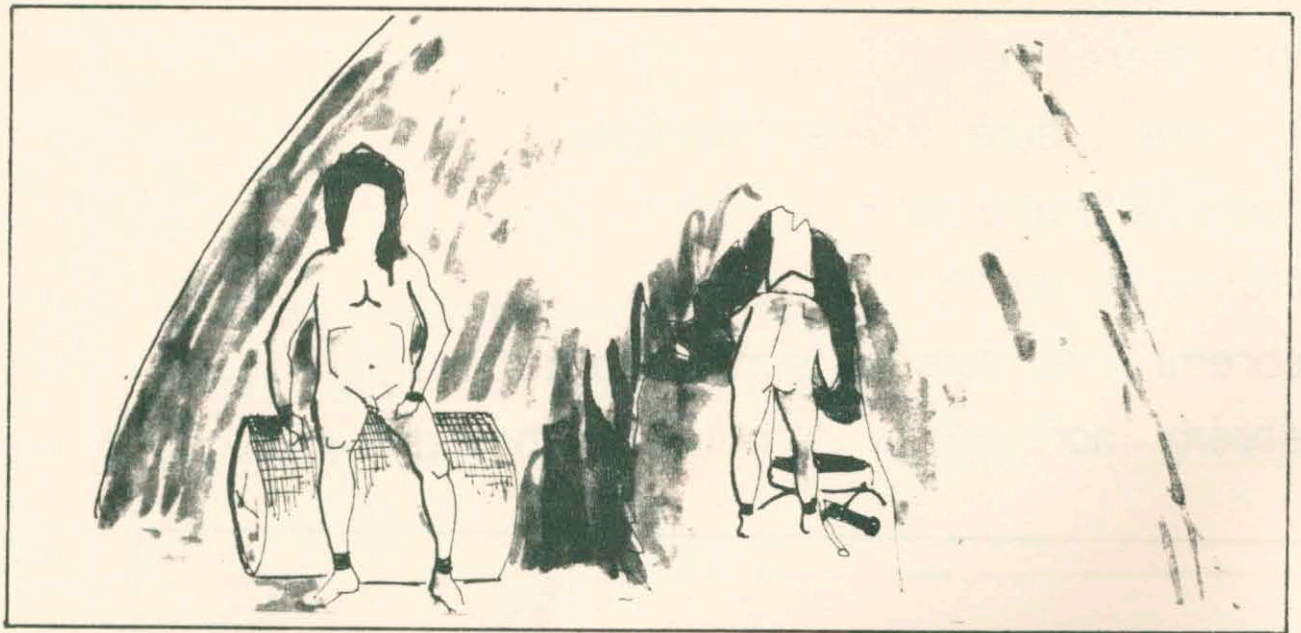
Tsō mōrī tō , te te 'māipo'o da .

Ai'uté mā waptārā .
 E niwa mā waptārā ?
 Mararé mā waptārā . E tiha ? Ba'ōtōre !
 Ai'uté tsawire ō ! Tsa'retse āna mā tiwaptā'āre .
 E niha itséré hā ?
 Itséré rare , duré itséré baihöire .
 E momo , e mahā ta ?
 Tsi'ōtō're te nomro .
 Watébrémi , te tomoti tsimā 'madzapu'u .
 Watébrémi norī hā te tomoti rebébé dze ti .

Nhāmnhā te wara, hōiwi.

Aihō, mā tsinā tsutsi, tihōrō nā aibō wi.

Unhīnhā, e āmā tsei aba di?

Īhe, wamā tse ti.

E mähāta tawamhā ?

Omē, te dza u'awi 're .

Tsō aimōrī pé, wei öri da.

E 'wa tsipi ?

Atsanī'aba nhīpi .

NA NE NI NU NA NO

na ne ni nu na no

nhā nhē nhī nhu nhā nhō

é
'ré
tsé
dzé
pé
té
bé
dé

'réb'ré'é'u
ré
é

E mārī te aimā wa ?

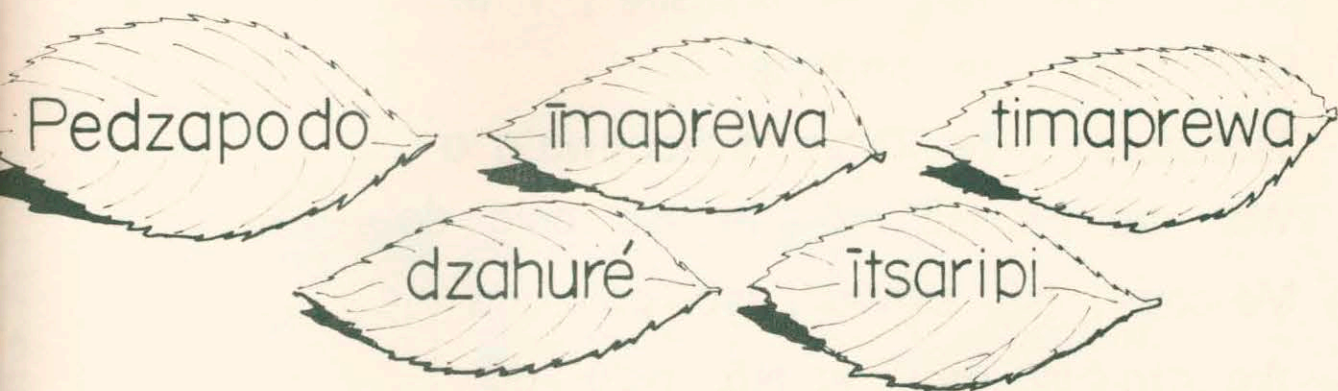
'Réb'ré'é'u , te aimā wa .

Wa dza tsô mō , te pārī da .

E mārī da ?

Ītsaripi dzô , te pārī da , ĩtsi'robo dzô dzamā .

Mā'āpé , tsô aimōrī , āmā tsimrīre dzahuré nā
dza pé .

ē 'rē rē pē hē tsē tē wē

'Ri 'ratamhā itsō'u te nōmro .

Īwamhā te tebe tihōiba : pe'a dza 'ētēto , pehöire
pedzapodo , 'wa'wa.

Hōimo te pe'a dzô dza , tepe dzô te dza tsapri .

Timaprebaba pedzapodo dzei 'wa .

'RĒRE

'rēre

'rē

ē

'Rēre Watsu'u

Bōdi , 'rēre 'rare te tihātsire , i 're .

E māhawi , te tihātsire ?

Tsaputuwa , te 'i'rare tidzadawa'a'a .

Wa dza pé tsô mō , te tsô po'o da.

Mā'āpé , tsô aimōri , tsô po'o da.

Wa dza tsô mō , te tsô po'o da.

pe dza po do

tsa pu tu wa

ti hā tsi re

mā ha wi

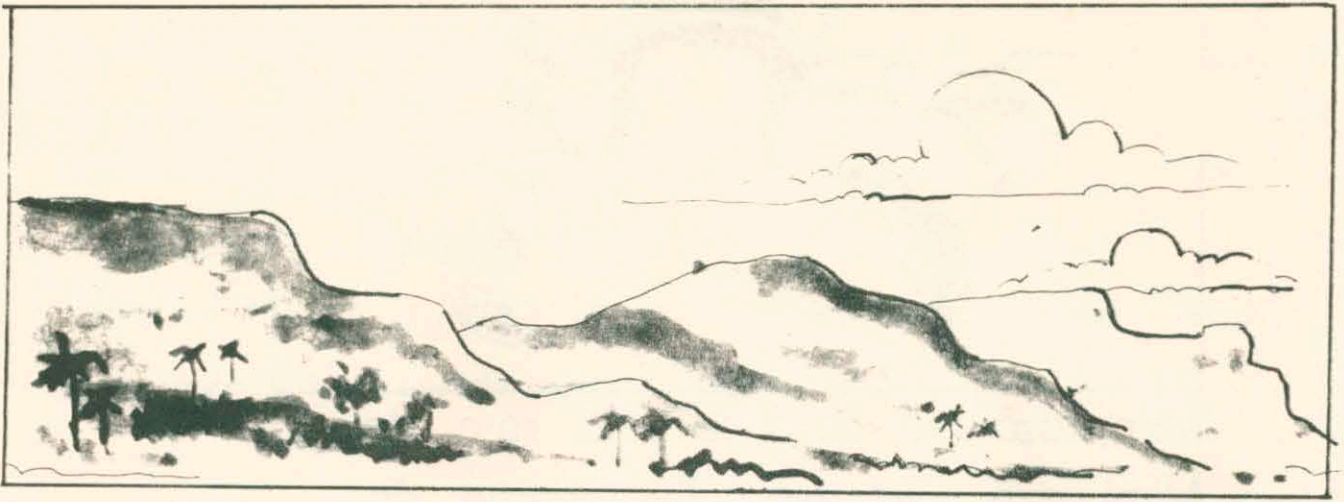

Mimi dzô mō udzö te āmā ro'o da.
 Mimi dzô , wa tsô mō unhamā da.
 Unhamā wa dza nodzö tsatsu , mram di.
 Rui wa dza mo'oni , udzöné'é mé 'wadza.
 Ī'ra norī mā ĩtsei uptabi hā udzöné', mo'oni mé.
 Ī'rada mimi dzô te mō .
 Unhamā nhitsi wi ma titsā.
 Unhamā 'rata te pidza'a dza.
 Imāmā mā tō wa'ra pa.
 Patinhi te tsebre , wa'ra wa .
 Aihönhi dzéma te dza tsebre , wa'ra wa .
 Danhiwari te abadzenhi na dawari dza'ra .

unhamā
 patinhi
 danhiwari
 aihönhi
 nhīpi
 unhīnhā

dawari
 tsebre
 mo'oni
 udzoné'é
 tawamhā
 mähāta

tsutsi
 atsanī 'aba
 tihörö
 tsipi
 pidza'a
 mram di

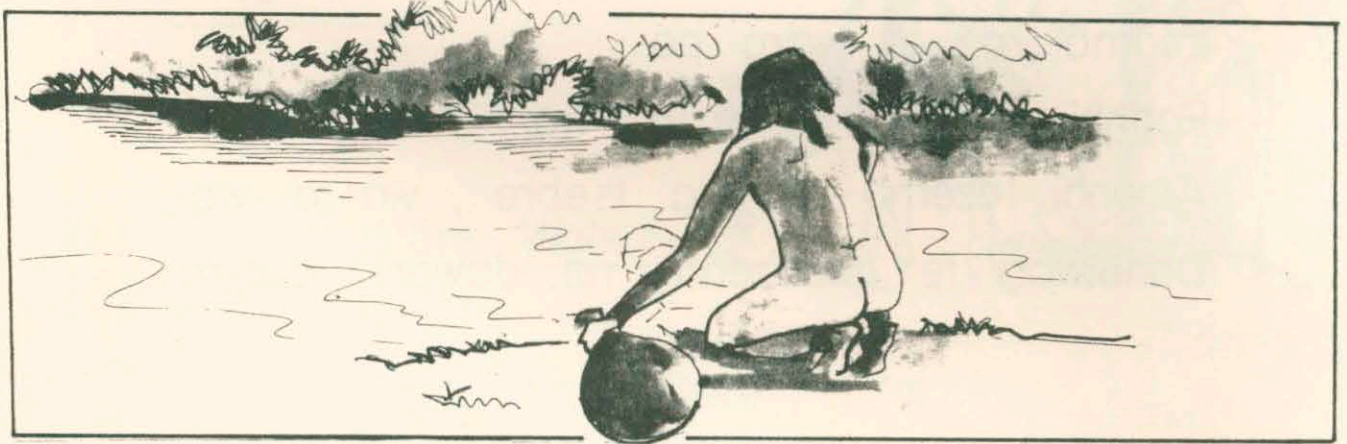
Ētē'rāirā te dza .

E mārī etē'rāirā ?

Ētē'rāirā hā , ētē' uwadzapodo , ētētsiwato .

E 'rāihö di ?

Īhe , 'rāihö di .

'Ramē , e pidza'a 're wē di ?

E tiha da ?

Öiba te öri da , ö dzô , te aimā a'öri da .

Mā'āpé , wa dza tô we a'öri tsu'u .

A'ödza , wa dza tô we a'öri tsu'u .

pi dza 'a

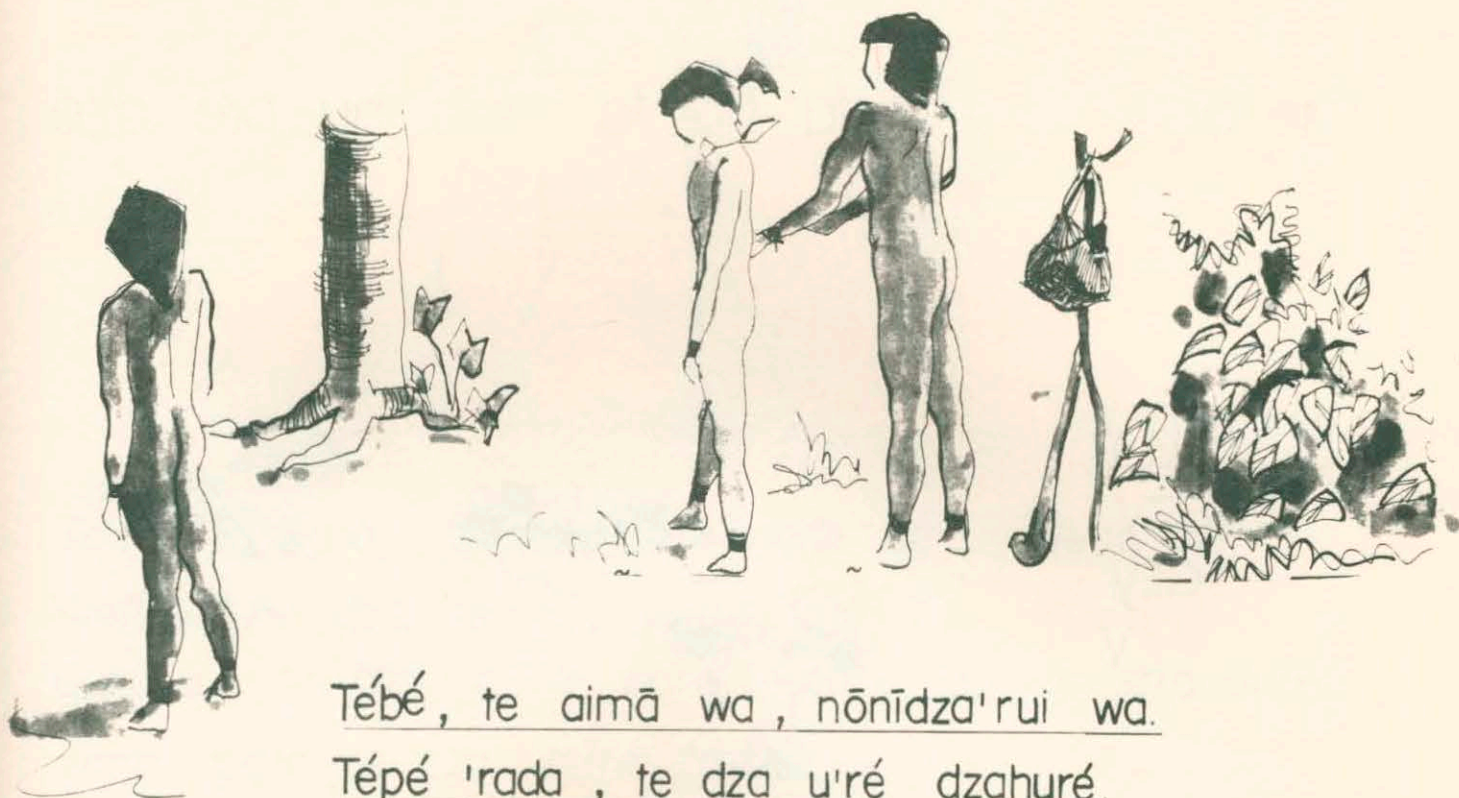
'rāi hō

ē tē tsi wa to

ē tē 'rāi rā

ē tē 'uwa dza po do

'rāihō • a'ōdza • mā'āpé • e tiha da ?

Tébé, te aimā wa, nōnīdza'rui wa.

Tépé 'rada, te dza u'ré dzahuré.

Tahā pari te dza āmā tāmā atsanhō dza'ra.

Tōibō pari te dza oto tsō ai'ré dzahuré, ité hā
Hōrō dzahuré pari, te dza oto ité hā, 'rinhō'rei
baba 're tinēb dzahuré, baranā.

'Enēmré te dza āmā ti'awē dzahuré.

Awē wi, te dza oto ai'aba'ré, itsa'ru'u, tsiré tsitsa'rei
mōnō da.

Tébé atāmā te dza tsiré atsamrō dzahuré, dadzarinā.

Tahata oto ahuprédzé.

tōibō

tinēb

baranā

atsamrō

da dza ri nā tsi ré tsi tsa rei

're ne mré 'ri nhō 're a tsa nhō

tōi bö ta ha ta a hu pré dzé

DZYDZY
dzydzy
dzy
y

Dzydzy te tsi'ré .

E mōmō te tsi'ré ?

Buru u te tsi'ré , danhō dzô , nōdzō te dza te te da-
wi uprotsi .

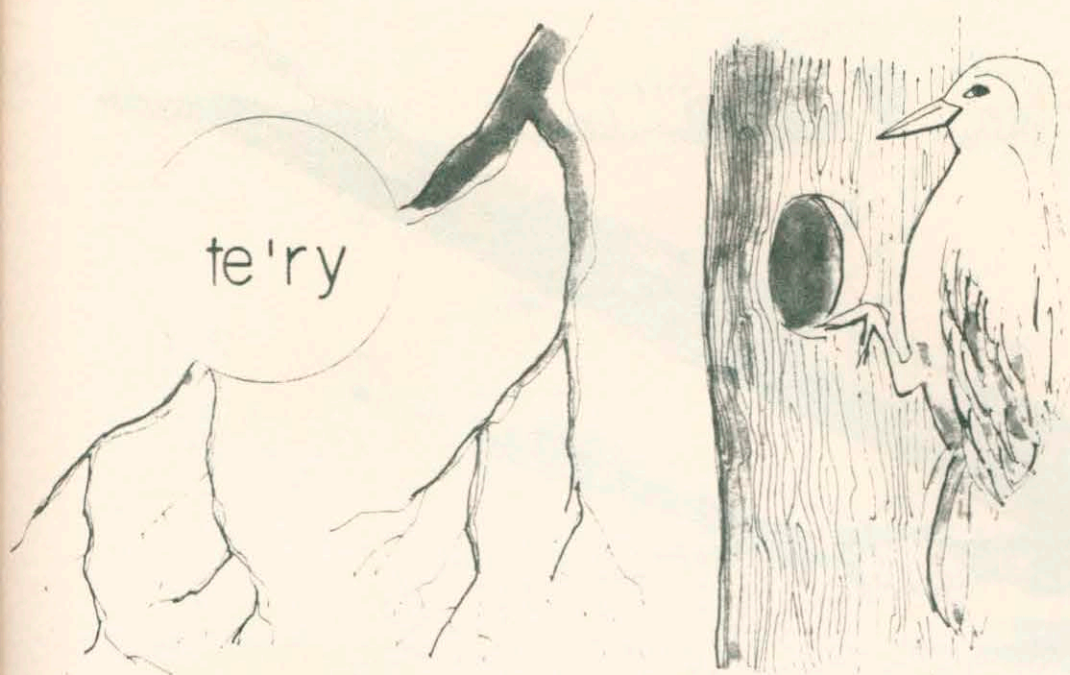
Ītede'wa hā , tsai 'rute , te ti'ry'ry .

Tahā wa mā te dzydzy hā uprotsinī īwede nā .

Romnā te duré 're tsitsa're , dzydzy hā , wetsuirā nā 're
tsimī 'wara mōnō da .

Wetsui'rā • uprotsinī • ĩtede'wa • uprotsi

mōnō da • tsi'ré • ti'ry'ry • romnā

Te'ry te wara , nōmro da , wede nā . Wede nā.

Wedewai'u dzô te dza wede tata'a.

Buru'u , te dza duré wara , pa'o dzô te dza duré wara , pa'o te dza duré 'mātsi .

Uburé , te mārī te 're huri . Āhāta , itsadzé :

Pa'o , duré wedewai'u , duré 'wamnhānāre , duré udzöné 'ēwede'rā , uburé mārī hā , itsadzé hā.

E mārī te'ry ?

Te'ry hā , tsire romnā hā.

Te'ry hā , tséptsété tsitsānāwā.

we de wai u

'wa mnhā nā re

ro mnā

u bu ré

tsé ptsé té

tsa prī

u ba

u dzö né

Īdub'rada , mā tsaprī , dza'ra'u , uba'a dzô .
 Úba nā , mā tsaprī . 'Ru'adzatedzéb da , mā tsô tsaprī .

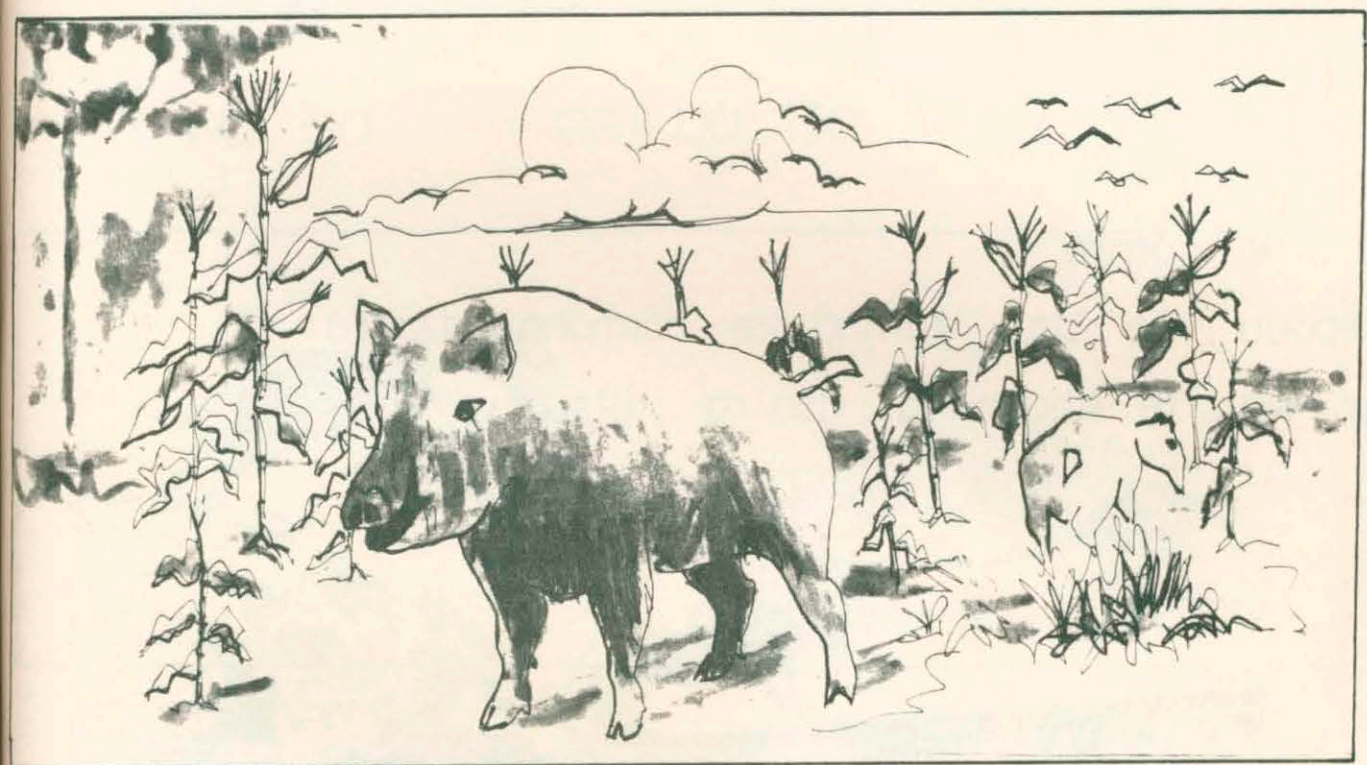
'Rimhā arobore te tihöiba .
 Īro'ore nãtsi arobore te wano'ō .
 Arobore te 'ri nā da'o .
 Aibö te dza ti'ö .
 Timrö mā , te dza ti'ö .
 Pi'ö mā tô tsitsu 'ma'ö , te te āmā
 dzata da .

zo - dza - dze - dzi - dzata - budze - adzidi- dzu - te dzutu.

Uhö
hö
ö

ö a i u e ā

hö ha hi hu he hā

Aibö, e mōmō te mō ?

Buru u te dza , aibö mō .

Uhö bödödi wa te dza .

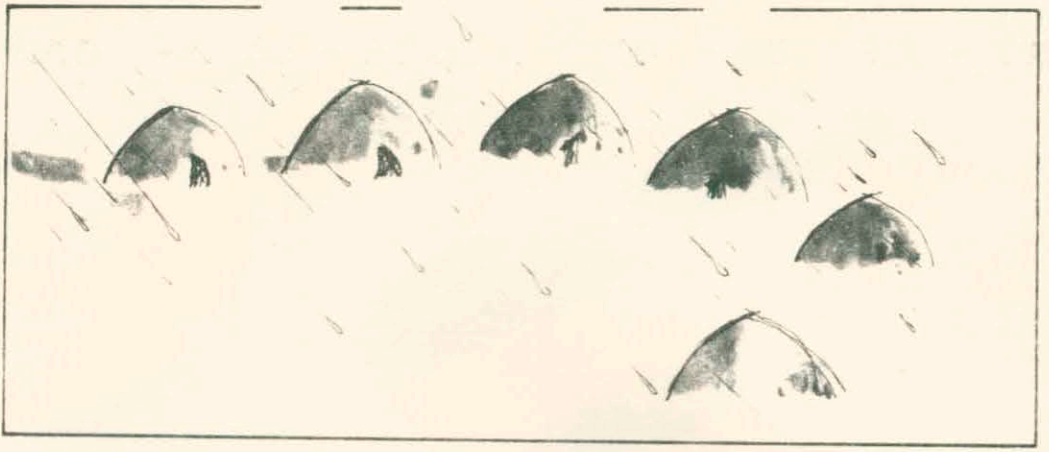
Hu te uhö dzarinā wara , te öri da .

Hu te we bödödi nā wara .

Hu mā te utö titsā .

Utö te hu'u wi wara .

ùtsu
ùtsu

tsa tse tsi tso tsu - tsā tsē tsī tsō tsū
dza dze dzi dzo dzu - dzā dzē dzī dzō dzu
'ra 're 'ri 'ro 'ru - 'rā 'rē 'rī 'rō 'ru

Ùtsu , te nōmrō .

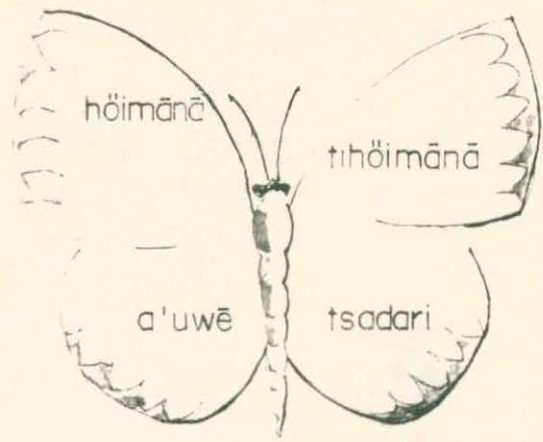
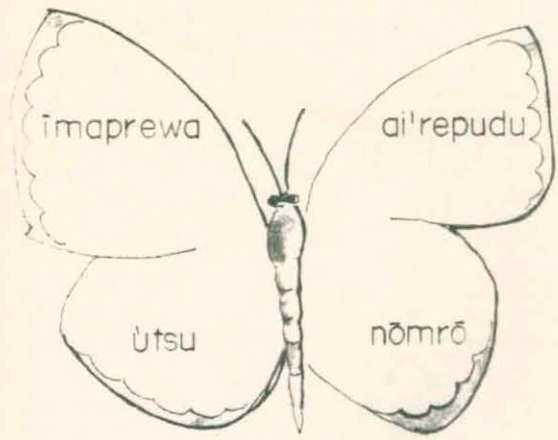
Ai'repudu , te ùtsu 'remhā 're hōimānā dza'ra.

Ùtsu wa , te tihoimānā dza'ra , ùtsu wi .

Ti'i nā , mā te wa're nī , ti'í ha .

Tahawa te 're tsadari . Ö' rōwi tiwi tsebre nhērē
mā wa're , ti'í hā . Ti'ínhī hā , a'uwē mā hā
tsei ō di , dāmā hā hāti .

tsa da ri

ta ha wa

wa 'ra da

bö dö

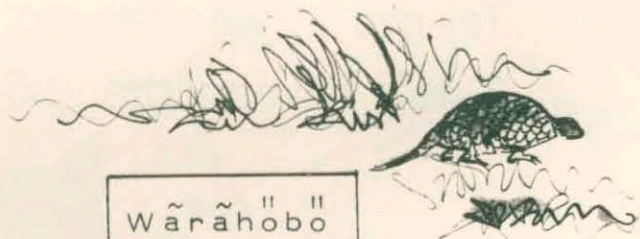
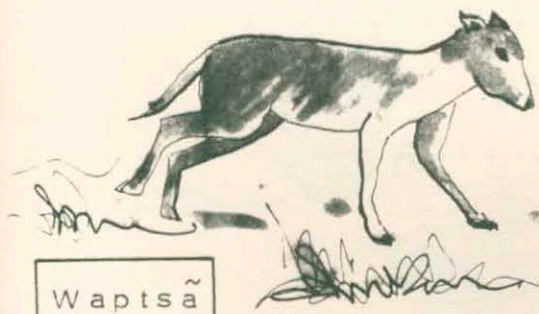
ba ba di

u ri di

a wa tsa

da ba tsa

höi mā nā

Waptsā te bödödi nā wara . Duré tiwawa .

Mārī dzô , te waptsā wara, Duré tiwawa?

Wārāhōbō te te tsamrī wa , te wara wawa tsinā .

Buru nā wārāhōbō te tihōiba .

Waptsā te dza ti'ō titede'wai mā .

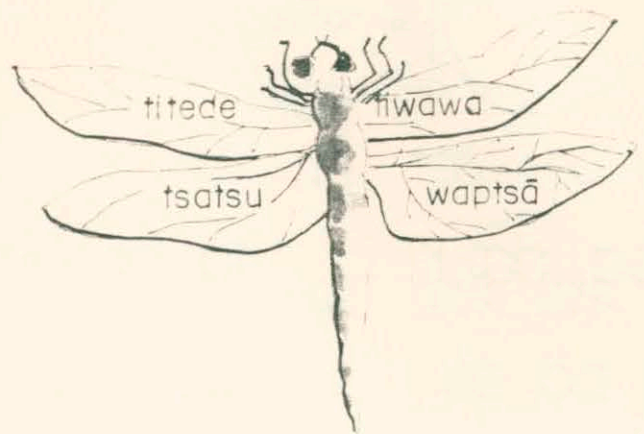
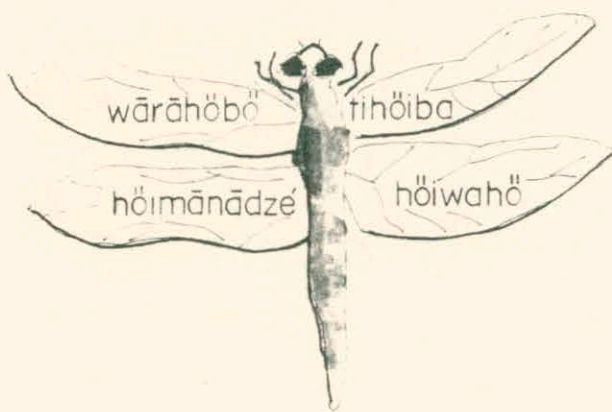
Aimrō te dza tsebre .

U'ā te dza duré tsatsu , t'ra höiwahö te t'mā'öri hā .

U'ā tāmā tse ti , aimrō mā .

tsōmri • wamhā • tāmā • waptsā • titsā tsinā

mārī • aimrō • āiwītsi • tsā • tsamrī

Ti'a , te ti'ai baba 're nōmrō.
Ropō, mā te te ropé , ti'ai baba .
Tì'a īpipa uptabi , te dza dahōi'rutu.
Te dza ī'wa te da'uptsé.
Tì'a , hōimanadzé hā , ti'a nā.

dahōi'rutu

nhērē hā

īpipa

tsihō

da'uptsé

tinhō're

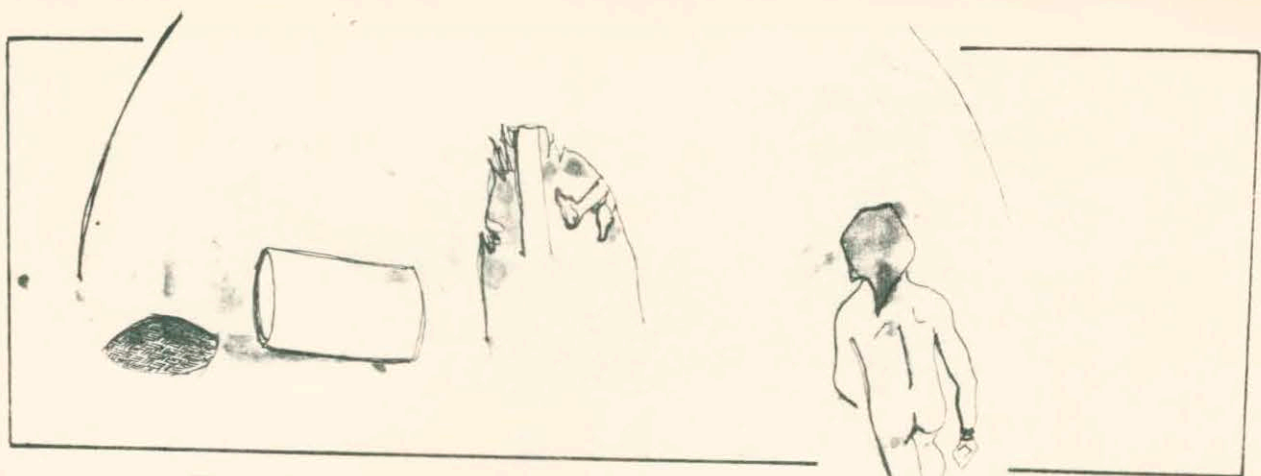
tsa'amrī

ī'wa

'Ri'a'a ahō nhērē hā , ī'a'a ō di.

Tahā wa īmā rowē di.

Tsa'mrī hā a'a ō di.

Hö ba wa dza mō.

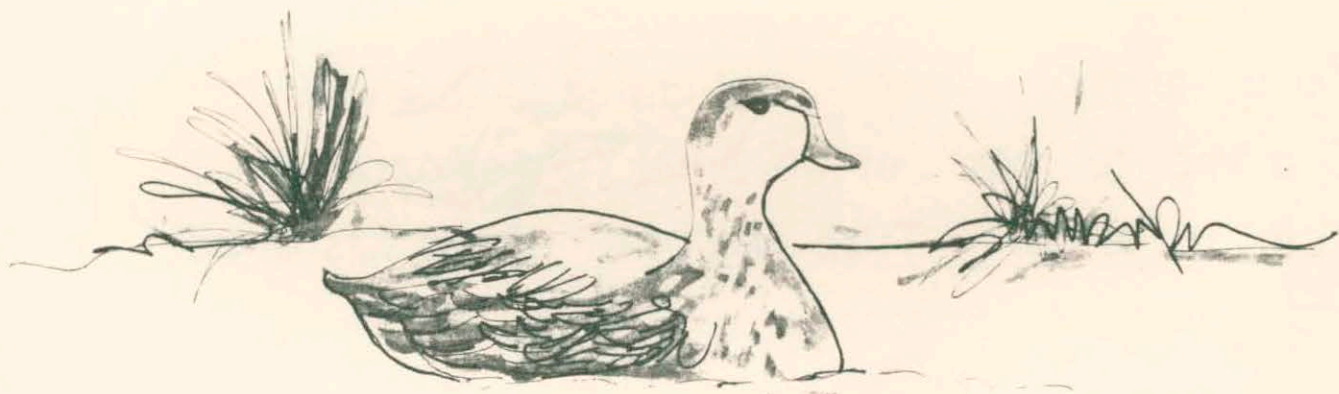
E mōmō te dza aimō ?

Ōwa, hö'wa nōrī u, wa dza mō, hö ba.

Hö'wa nōrī, te tsabu dza'ra da, wa dza mō.

E mārī dzô te dza aimō ?

Ītsa dzô, te tsabu dza'ra da, wa dza mō.

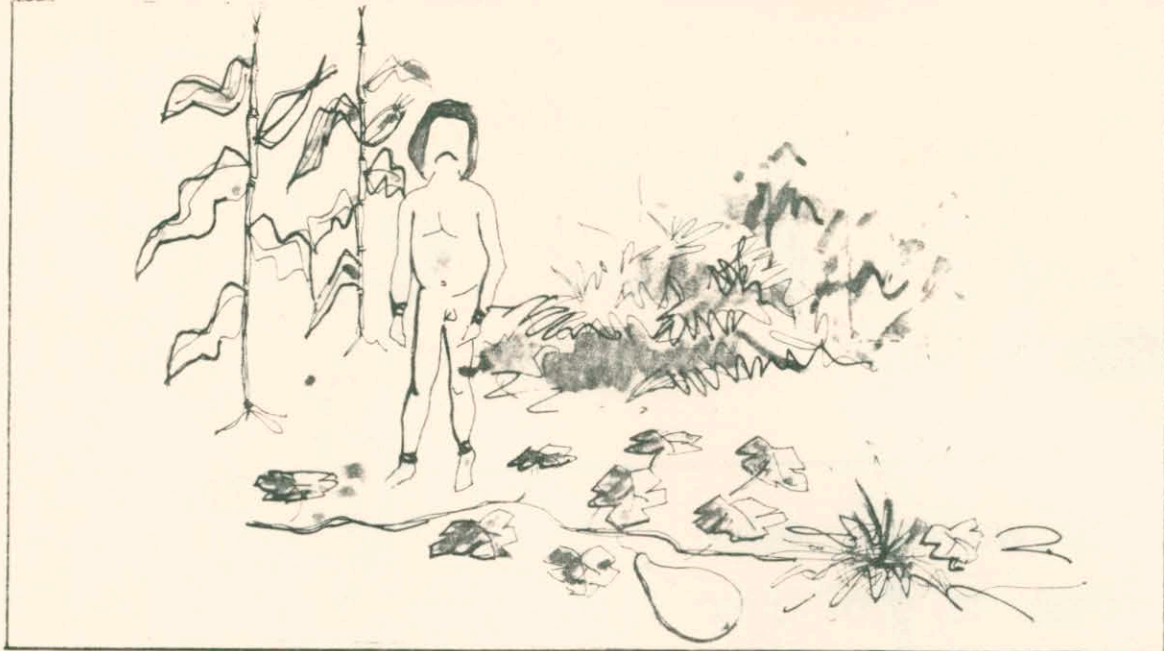
Bödire, e mā'u aimā tse ti ?

Īhe, ĩmā tse ti. 'Rui wa, da te tsebre wamhā, tse ti.

Tahata tō, mā'u hā tse ti tō.

Īmā dzamā tse ti, mā'u hā.

Watébrémi , oto dzô te 're mō.

E mōmō te dzô 're mō ?

Buru u te tsô 're timōrīre , oto dzô.

Tsi'a Watsu'u

Tsi'a te mō.

E mōmō te mō.

Ti're u te mō . Ti're wa , te nōmrō , tsi'a hā.

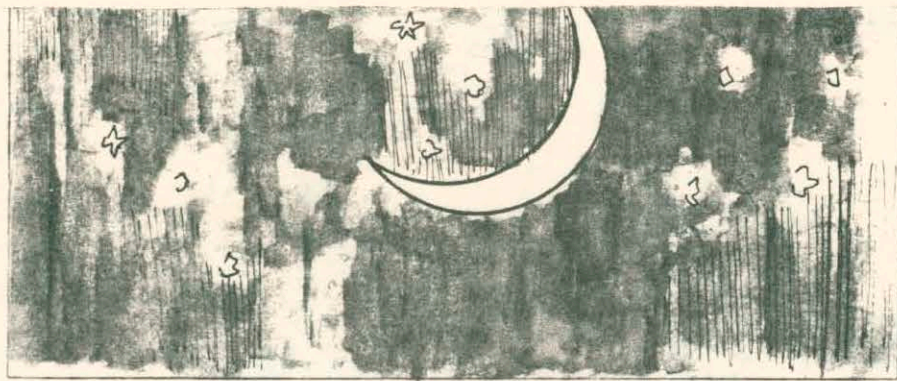

'Ritéi'wa te oi'o dzô mō.

E mārī da , te tsô mō.

'Watébrémi ma , te tsô mō

bōdire . tahata . dzamā . wamhā

A'amō Watsu'u

E mārī dzô te ĩrob 'mādö ?

A'amō dzô wa rob'mādö.

E atsō'a watobro da? ĩhe, ĩnhō'a watobro da.

Mā'āpé , tsô rob 'mādö'ö .

E utöpru aimā tsei aba di ?

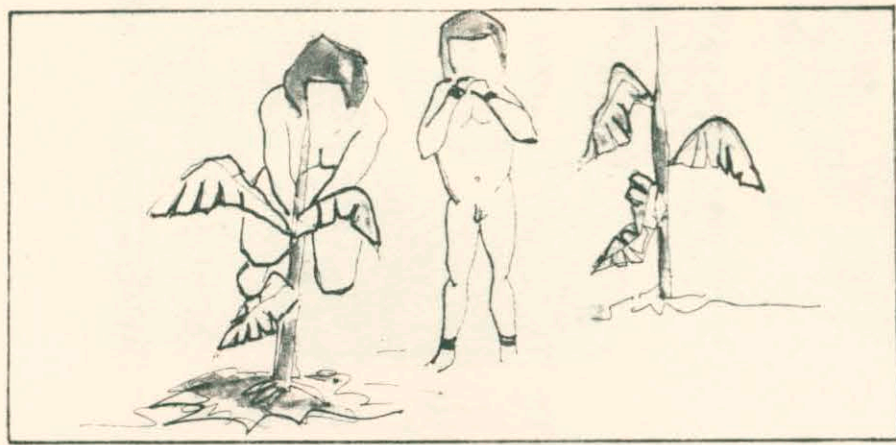
ĩhe , wamā tse uptabi di .

Tahā wa , te ĩri tēmē da te 're

āwitsi dza'ra , datsa da hā .

tsa	tse	tsi	tsô	tsu
ra	re	ri	ro	ru
ta	te	ti	tô	tu

utöpru • watobro • datsa • āwitsi

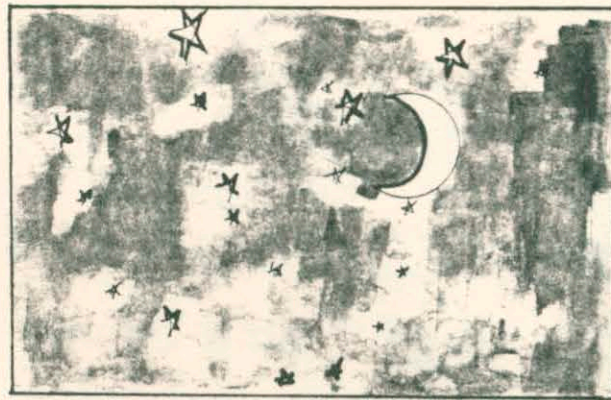

E pa'o , aibö , te a're ?

Īhe , te a're , tiburū āmā te tsimā a're .

Te te tsei wa , te tsimā a're .

Te pa'o dze dö'ötsinā , mā tsimā a're .

a'amō
a'amō

A'amō Watsu'u

E mōmō te ĩrob'madö ?

Höiwa u , wa rob'mādö .

E mārī dzô te ĩrob'mādö ?

Watsi dzô wa rob'mādö , te 'mātsāmrī da .

mrā

tsā

mrē

tsē

mrī

tsī

mrō

tsō

mrū

tsū

tsāmrī • 'mātsāmrī • īmrō • īpru

Aibö Watsu'u

Aibö te ti'ra mā roti.

Tsire'rare dzô te dza aimō.

E mōmō , wa dza tsô mō?

Ītsatsi u te dza tsô aimō , öri da.

Mā tô tsô mō , tsire'rare dzô.

Tsire'rare , mā tô ti'ö.

tsire'rare

Ītsatsi

dö'ötsinā

tiburu

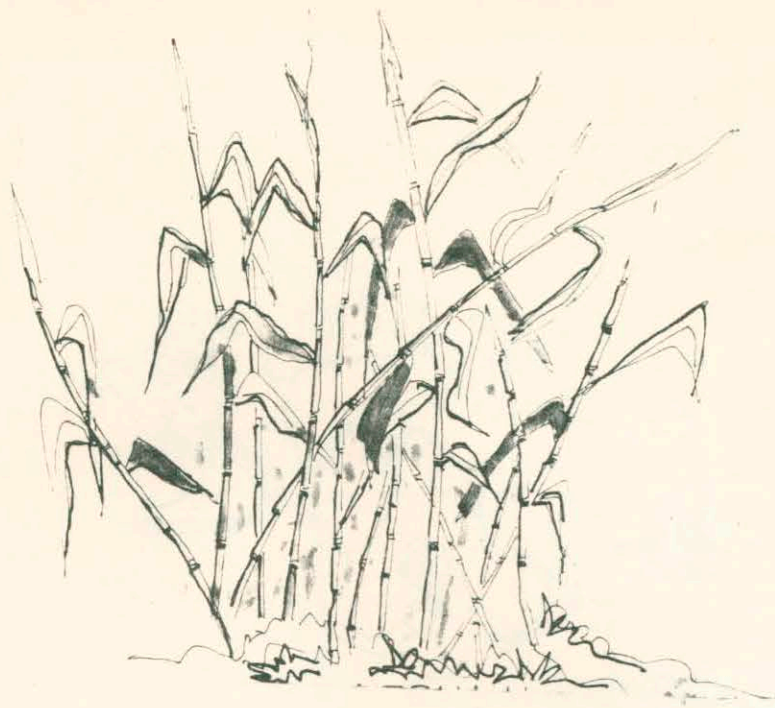
höiwa u

watsi

u töpru

āwi tsi

'ritéiwa

Budzei Watsu' u

Bödi, e budzeiwa' u āmā tse ti
 Ī'rada, budzeiwa' u hā, īmā tse ti.

Budzeiwa' u hā, īmā tse uptabi di.

Bödi, e upawa' ri wadzari dzamā āmā tse ti ?

Ī'rada, upawa' ri wadzari dzamā īmā tse ti.

Upawa' ri wadzari dzamā īmā tse uptabi di.

Bödi, wa dza āmā awa' u, budze hā.

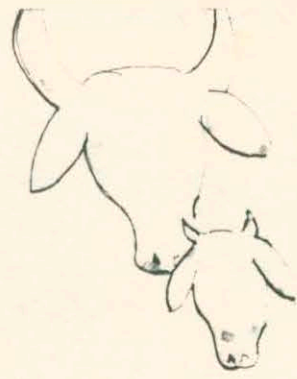
Āmā tse uptabi wa, wa dza āmā 'mādzebre, āmā
 tse uptabi wa, tō.

Ī'rada, īmā tse uptabi di, tō.

'Ri 'ratamhā itsōu te nomrō.
 Īwamhā te tebe tihōiba.

Powawē Watsu'u

Powawēhi hā, e damā tse ti.
Īhe, dama tse ti.
E duré tsi'anhi damā tse ti?
Īhe, uburé damā ĩtse hā.

Abahi Watsu'u

Pi'ō te tipra tiri dzô. E tiri tse ti pi'ōi mā?
Tse ti, tepe wamhā tse ti.
Abahi dzamã tāmā tse ti. Tse ti tô.
Tiritebe tse ti? Tiritebe duré tse ti.
Ti'ra ma te dza we te te āwitsi, ipepré hā

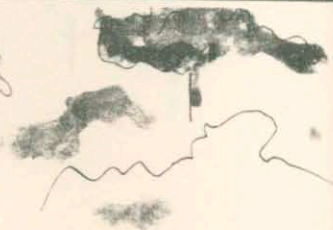
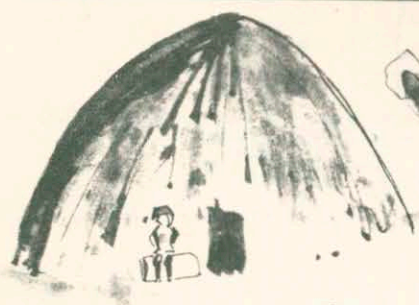
Īwihöpö na rowatsu'u

Pi'ō te Īwihöpö dzô tipra. E mārī da te tsô tipra ?

Ti'ra ma te tsô tipra. E ai'uté te tse pö.

Īhe, te tse ti, tahawa te ĩna tāmā tsô tipra.

Ti'ra 'madö'ö dzawi te, te tsô tipra nātsi, mrāpte 'ri'ri w

Mo'ōni Watsu'u

'Ramé, e mārī dzô te dza aimō? Mo'ōni dzô wa dza tsô mo.
Tahā wa, wa dza tsô mo, mrāp uptabi wa.

'Ramé, dza we aimōrī tsu'u dza? 'Ramé, e āmā ĩmorī ō di
dza? Atsāmrāre na. E 'wa te 'ri pibu da bö?

Wa dza āmā mo. Atsāmrā, romhö di. Atsāmrāre na.

Aimāmā 'rata atsāmrā. Imāmā, e marīre te tiwarare.

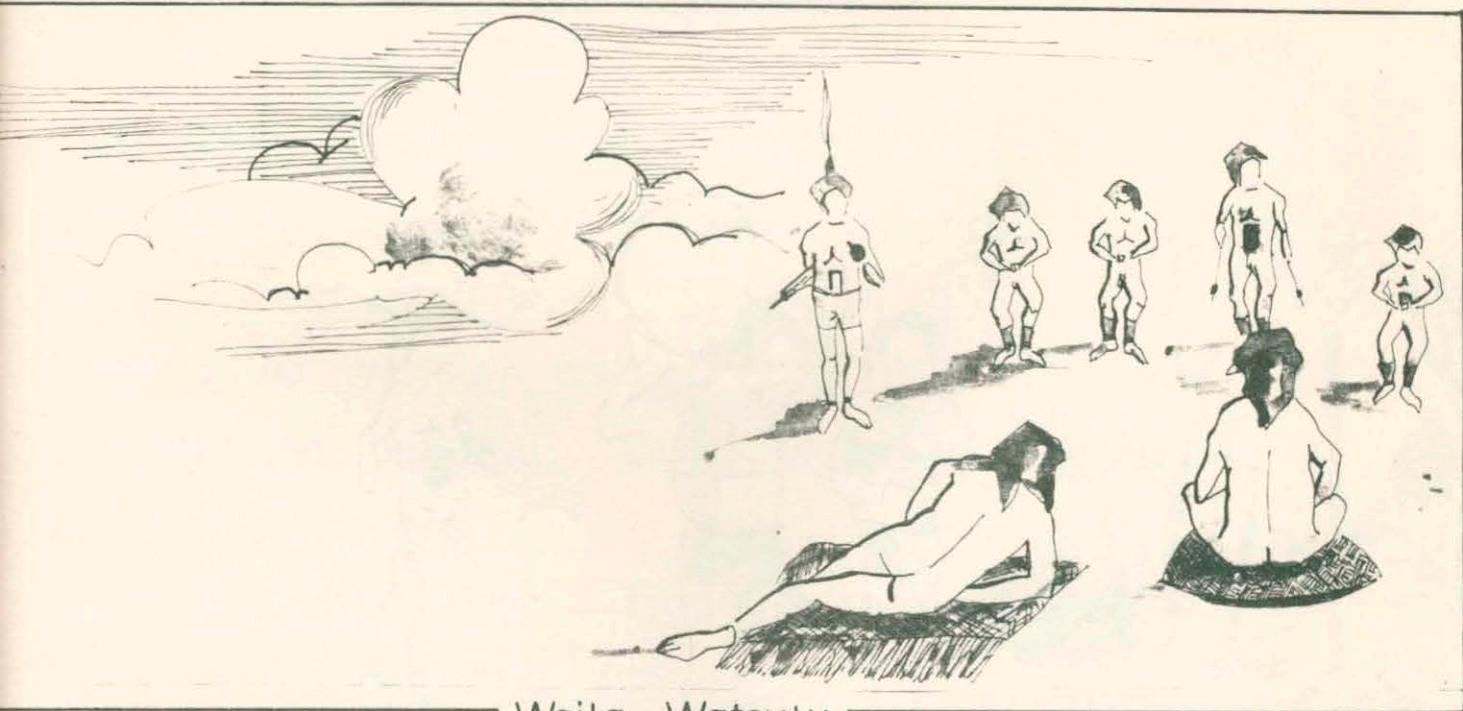
Tsinhōtsē'ēre te wara. E mōmō te wara?

Ti'aiwa'i u te wara. Tamomo te dza aimé.

'Ritéi'wai Watsu'u

Ahānā hā 'ritéi'wa te dza tsimā tinhō're .
 E mārī da ? Īhi norī ma te rowē dza'ra da .
 Tawamhā aihīni te dza datsimã rowē dza'ra ni .
 Danhō're da hā te dza tsitsānapré , uburé petse .
 'Rinhō'rei baba te dza nãtsi praba .

Wai'a Watsu'u

Wai'a te 're ai'aba're. Wai'a iwē uptabi. Da'amawa'a'wa
 te wei wara te da'aparahidzub da. Wai'a dzatsi hā
 te ĩrowadzari. Duré ĩhi norī hā ĩrowe uptabi.
 ĩhi norī ma aihini ĩrowe. Ané tsi ĩwatsu'u hā.

UIWEDE WATSU'U

'Ramé , e āhāna hā uiwede te dza tsiwi 'mapra?

Īhe , te dza tsiwi 'mapra.

E 'wamnori hā ?

'Ritēi'wa te dza tsiwi 'mapra , tihi'wa da

E 'wai mé dza tsiwi 'mapra ?

Ōhā , ritēi'wa hā , tinhohui'wai mé , te dza tsiwi 'mapra.

'Ramé , e te dza tsada tsi'upté ?

Īhe , te dza tsada tsi'upté .

Duré Ītsōhui'wa hā bété ?

Tahā Ītsōhui'wa hā uhō ré te dza tsô tipra .

A'UWĒ WATSU'U

Tsō'rehipārī hawimhā ma , aihutu , nihané wa.

Tsihutumhā , uiwede wa watsiwi 'mapraba ni.

Anarowa ma āmā warē . Te wawi ti'ō .

Dadza'u wa watsiwi ʾori ni , watsi'utsu norī mé

Tsada'ro na wa'utsu . Duré īwapu na da 'wa

pé dza'ra , ai'rere mé .

Ai'rere ma āmā darē . Tsada'ro ma āmā rēmé ni .

Duré hōtōrābre āmā darē .

Ētēho'repré āmā hā īmorī 'rada .

Watsiré A'uwē u Īwitsidzé Watsu'u

Watsiré a'uwē u wa tō wi. Wa tō rop 'madō.

Mārī ahō di, wede hā. Īwihöpōwede hā ahō uptabi dí.

Rop 'madō'ō dze ti. Wa tō ĩtsima wē. Ītsitsānawā wa tō tsabu dza'ra.

Tawamhā wadup'rada te wadzaprō tinhorōwa u nātsi wanhōtō da, tamé.

Watébrémi, te tomoti tsimā 'madzapu'u.

Watébrémi norī hā te tomoti rébébé dze ti.

I Watsu'u

I te dza , wede 'rata .

E 'wa mā tô 'mānhā , i hā ?

Prurutu'ure te te 're 'mānhāri dza'ra , tinhōrōwa da.

Tsipetse di prurutu'ure hā , te romhuri tsu'u di .

A'uwē te te tāmā're 'mānhārī dza'ra mōnō ō di .

E māhāta i tawamhā ?

Ahāta te dza , wede 'rata .

prurutu'ure • romhuri • 'mānhārī

tawamhā • tsipetse • tinhōrōwa

ahāta • wede • a'uwē

īdzō'uhui • nōmrō • po'o

Īdzö'uhui watsu'u

Oto wané nā Īdzö'uhu dzô .

E mōmō ?

Ōwa , i're te nōmrō .

E niha tawamhā dza ?

Wa dza tsô po'o ni . Wa'ubanā , tsô wané nā .

E niha ìwa dza wa'ubanā tsô wanēm nī ?

I hā ĩtede , hötöra nā wa te po'o .

Īhe .

E tawamhā , i ĩré hā tsa'ētē di ?

Īhe , tsa'ētē di .

Ōhōta te ĩré dza .

hötörā • tsa'ētē • wa'ubanā

I Watsu'u

Ahö nā te 're tsimātsa i hā. Daro hā mā tsimā tsito.
E daro mōnō bö , i hā ?

Īhe , daro mōnō bö , te 're tsimātsa .

E taré te 're tsimātsa ?

Īhe , uburé mārī dzebredze , i hā .

Taré 're tsimātsa mōnō ō di. Uburé datsai 'mānhārīdzé.

A'uwē te te 're po'o dza'ra . Pati dzamā , te te 're po-
'o dza'ra ĩhōiba dzō , wārāwawē dzamā , te te 're
po'o dza'ra. Patire dzamā te te 're po'o dza'ra.

Ö

Ö te tipraba .

E mōmō te tipraba ?

Pa u te nātsi atsa'wa . Ö wē di .

Ö dza'été di . Ö wara tete di .

Ö Watsu'u

Ö datsi'uptsödze .

Ö hä duré datodzé . Ai'uté mā , ö iwē .

Duré , ai'uté tsi ö di , mā'u nōrī dzamā .

Ö te tipraba .

E māhawi , te we tipraba . ?

Tsārā hawi , te we tipraba .

E mōmō te tipraba ?

Pi'reba te tipraba .

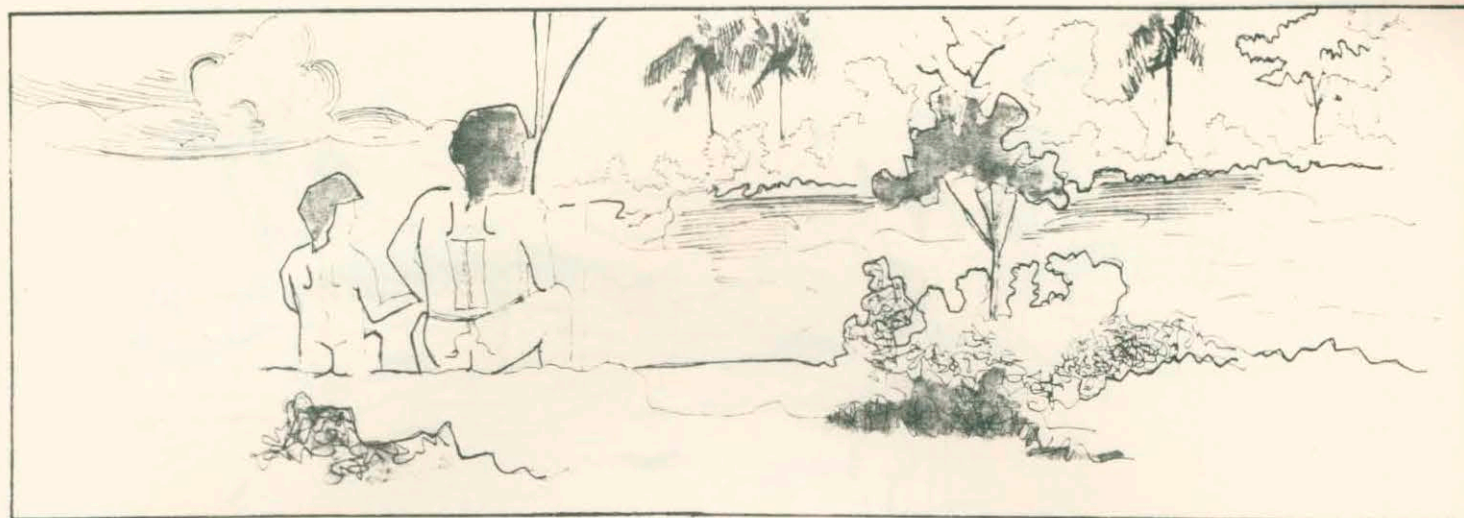
Oto wa te tsabu dza'ra wa'aba , nīmōnō praba

Öwawē di . Öwawē uptabi di .

E öwawē di ?

Īhe , öwawē di .

Oto pé ö wa te tsabu dza'ra wa'aba , ö wara tete dzô .

Ö te tipraba , tahā nhērē , uhödö öibaba te 're mō.
 Ö nā te 're mō.

Pa ĩtsa'ētē nā te 're mō.

Höimo te 're mō.

Ö nā utö höimānādzé hā , duré rowi , duré ö 'rowi.

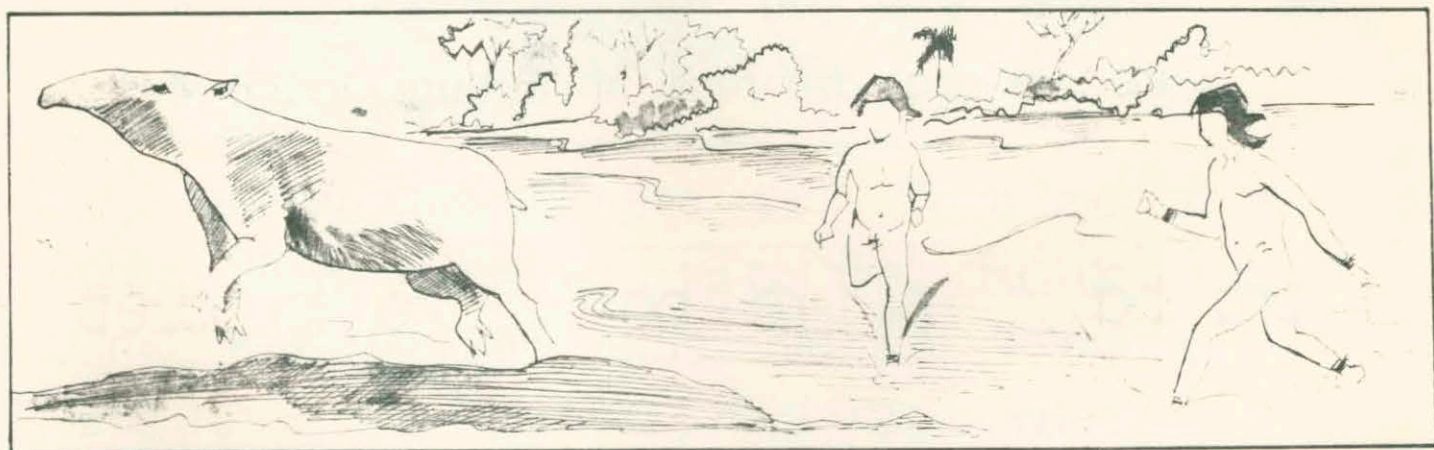
Ö 'rātō u te duré ai'aba'rénī.

Tahā wa ai'uté te tsiwi tsamā uhödö hā.

Ö hawi te tsiwi tsamā.

Ai'uté te ĩtsarinā tsitsa're .

Mā tiwi aimānī dza'ra .

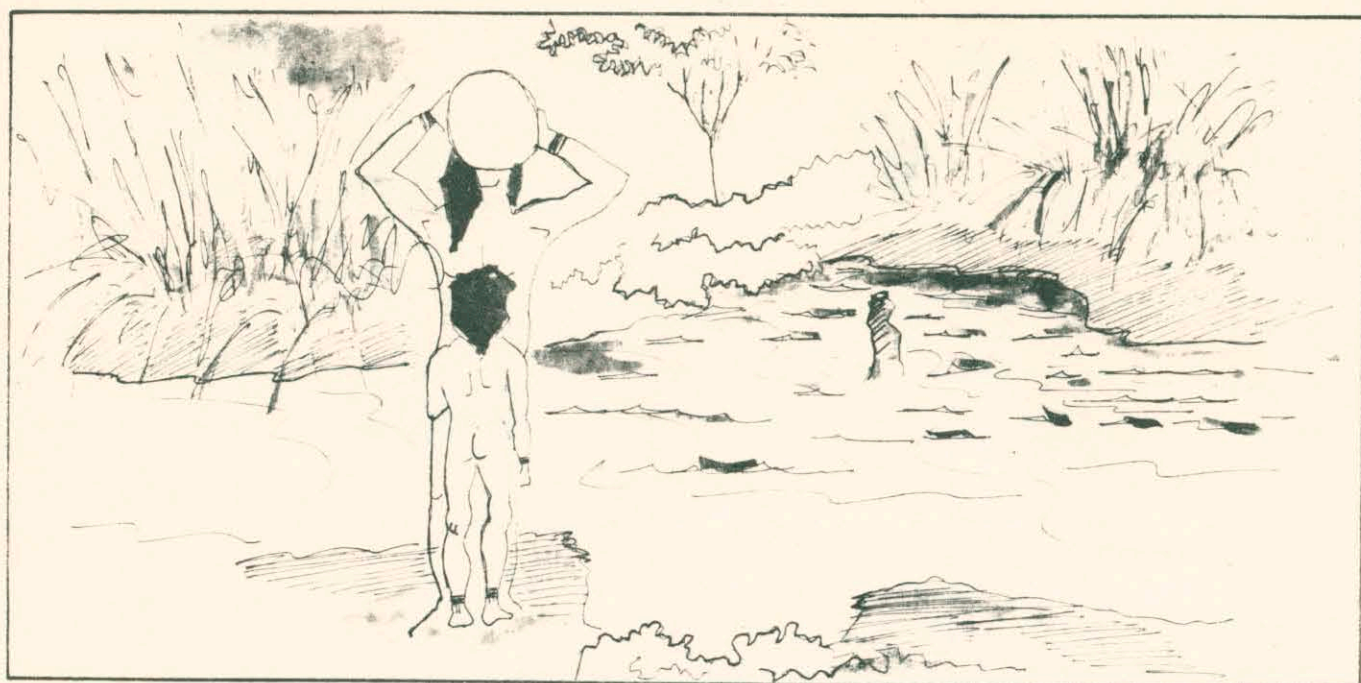

tipraba

ĩtsa'ētē

ĩtsarinā

aimānī

Imāmā , ö te tipraba .
 E māhawi te tipraba ?
 Ö hawi we tipraba .
 Höimō hawi we tipraba .
 E mōmō te tipraba ?
 Pi'reba te tipraba . Imāmā , e tse ti ?
 Īhe , tse ti . Imāmā , e niha ö hā ?
 Ö hötsidzéb da hā .
 Imāmā , e te dza 'rēnē ni ?
 Īhe , te dza dzö'rēnē ni , ö ĩ'uré ĩprum ö .

ti	pra	ba
----	-----	----

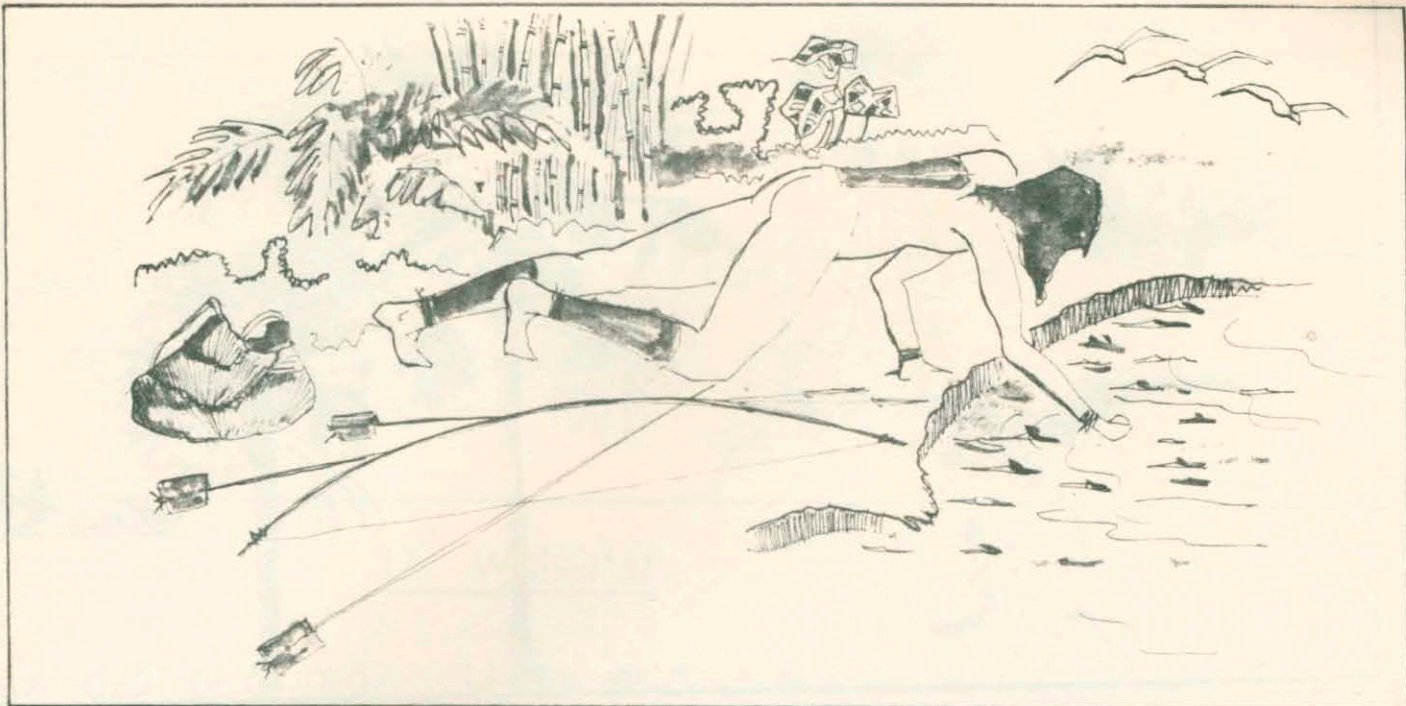
pi	're	ba
----	-----	----

hö	tsi	dzéb
----	-----	------

höi	mō
-----	----

ha	wi
----	----

mā	ha	wi
----	----	----

Ö Watsu'u

Aba'wa te ö hö'rē 'rubute , tāmā 'rubu wa.
 Aba'wa ö te te hö'rēnē pari , te mō .

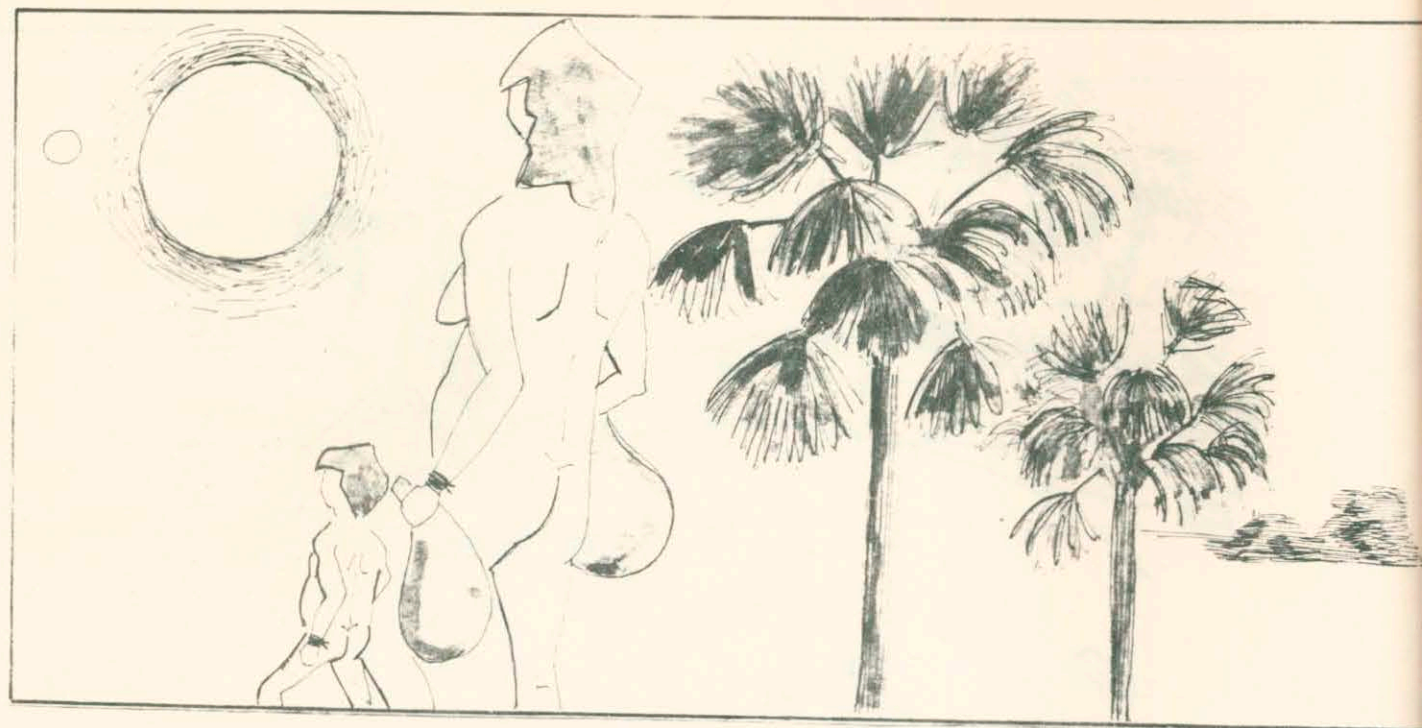

U dzô te pi'ô mō . E tiha da ? Timrô mā , te te hu da .
'Rubute , te te tsatōrī wa , te te tāmā hu da , ti'ra mā
dzamā te te hu da . Ai'ra mā dza 'ratarēmē .

'Ramē , e mähāta um're' ? Um're' hā , e mähāta , te dzö-
'rēnē da ? E baba di öiba te öri da .

Āté aimāmā te te 'ratarēmē ö di .

Bödi , hu nā , ö wa te öhuri da 'rubudi . Tsahuré um're
āmā mrāmī .

Ui Watsu'u

'Ramé, e mähāta u ?

E tiha da .

Te dzö'rēnē da .

Baba di . Tsô aimōrī hu da .

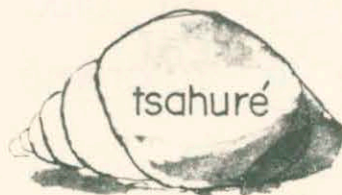
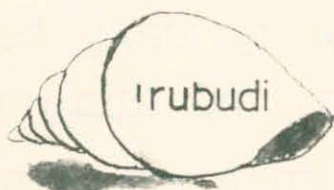
E mōmō wa dza tihu , tawamhā ?

Ōwa tsô őrī panhō'ōmō u . Tsô őrī , um'rē hā .

'Ramē , 'ripara u tsārī .

Bōdi , ī'amō hu nā . Apō tsô őrī um'rē hā .

'Ramē , apō wa dza ti'ō , panhō'ōmō u .

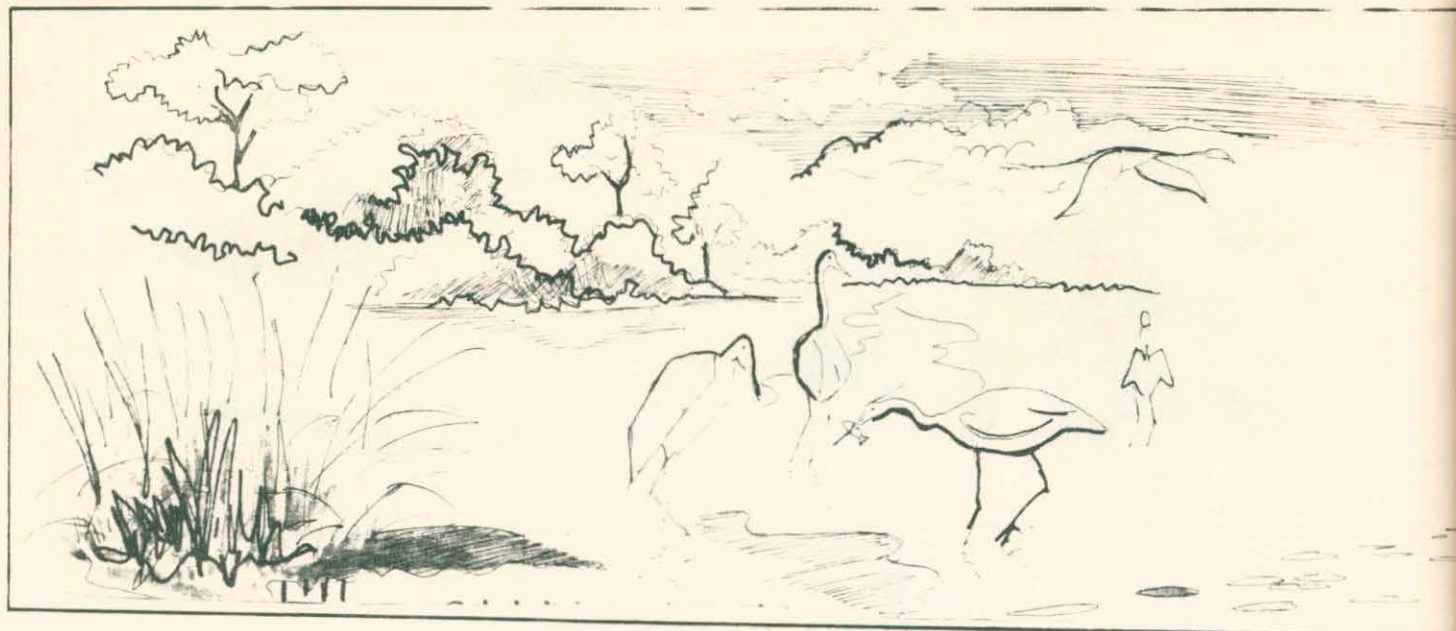
Ui Watsu'u

U dzô pi'ô mō . U te pi'ô ti'ô .
 Öiba te pi'ô mō . U dzô te mō . Ti'ra mā, te pi'ô mō
 u dzô . 'Rubute , te ti'ra mā tsô mō . Ī'ra te 'rubute ti-
 wi tiwawa . Tīwi wawai wa , te u dzô , ti'ra mā .
 Mā tô ti'ra mā ô , u hā .

Ö'A'A

Ai'uté nōrī , e ö'a'a aimā waihu'u petse dza'ra wa'aba
di ? Māre di . Wa te waihu'u dza'ra ô di .
Wa dza pé aimā watsu'u dza'ra wa'wa . Ö'a'a ĩpipa
uptabi . Ö'a'a dapari'wa . Ö tsi'uiri mā dāmā 'mādzé .
E māmē ? Ömē ! Ö'a'a 'rata . Ö'a'a , mā tô waptārā .
Ö wara tete wa , wa te watsi.wi öri ô di .
Wawana , mā ö'a'a u waptārā .

O'a'a Watsu'u

Ö te ti'a'a , romhö hawi.

E panhö'u te ti'a'a?

Mā tsiwā āmā te ti'a'a.

Ö'a'a āmā te ti'a'a dza'u'e, pe'a dzô.

Tsiba'are dzamā te aimātsa , duré tsō'reihō dzamā.

Ö'a'a nā , nātsi ītsarötō dza ra , te dza nātsi
waibu dza'ra pe'a hā.

E wahuré te te 're huri , tebe hā ?

Īhe hi ahö nhērē te te 're huri.

Tanōri hā tsi nhērē tepedzei'wa.

Dza'u'e , e ī'rädö ?

Māre di , dza'u'e rā uptabi di.

E tsiba'are dzamā rā uptabi di?

Īhe, rā di . Tsō'reiho tsi ī'rädö hā.

Tahā tsi ī'u'é rā.

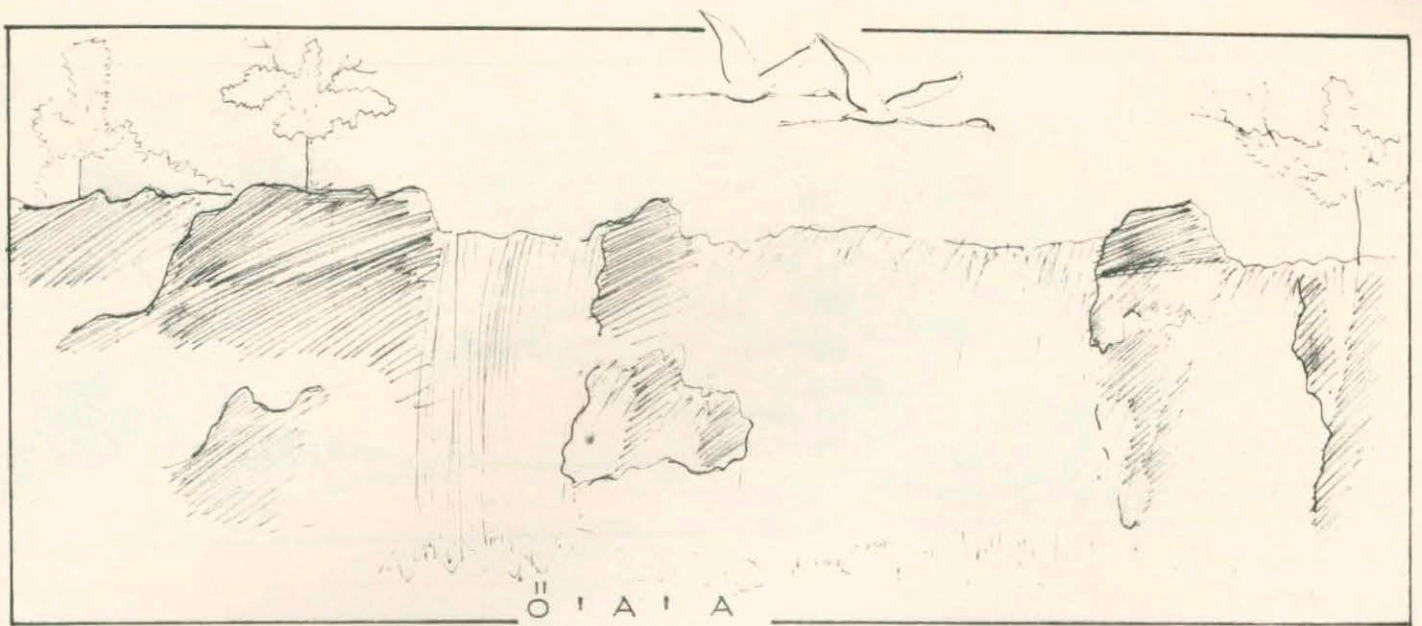
tanōri

nātsi

aimātsa

ītsarötō

tsiba'are

Ö' A' A

Ö te ti'a'a , pehöire pa āmā.

Ö'a'a hā ĩpipa uptabi ! Te dza da'mādzé , ĩtēmē dadzöribi wamhā.

Ai'uté mā hā , ö'a'a tamā pipa di.

E mārī ö'a'a ?

Ö'a'a hā pi'reba te dza ti'a'a .

Īhe , te dza tiwi mā'rā .

Tahā nā , te ö're a'a dza'ra .

E ö wē di ?

Īhe , ö wē uptabi di ! Ö'a'a rā di !

Īrā uptabi ! Mādö'ö dzei uptabi di !

dapārī 'wa • waihu'u • watsiwi

wawana • waptārā

ĩpipa • ai'uté • dadzöribi

Utu'u Watsu'u

Utu'u te wara .

E mā hawi te utu'u wara ?

Tsidzatsi hawi te wara , titsa dzô .

E mōmō te wara ?

Ōwa te wara .

E tsidzatsi te wara ?

Īhe , tsidzatsi hawi te wara .

E mā tō ĩtsabu , ĩtsatsi hā ?

Īhe , wa tō tsabu .

E tsatsi baba nā mā ĩtsabu .

Māre di . ĩtsatsi baba ō di , ĩ'rare te tsô ti .
dza'warire .

E wēre di utu'u 'rare hā ?

Īhe , wēre di .

E tawamhā , wa te āmā tiwi mrāmī ōre di
dza ? Māre di .

Te dza tsô tidza'warire .

Dzahadu urāre di .

UTU'U

Utu'u, e mōmō te tsitsa're ?

Ōwa te tsitsa're buru'u .

Īmāmā , e mārī dzô te tsitsa're ?

Atsarob dzô , te tsitsa're .

Tsai parimhā , e mōmō te tsitsa're.

Ōwa wede nā te dza oto aimātsa .

Tamé mīmī're' nā te dza oto tinhōtō dza'ra.

Tahawi te dza oto māraré , tsitsa're .

māraré • mīmī're' • parimhā

dza'warire • tsidzatsi • ĩtsatsi

ī'rare • ĩtsabu • urāre • dzahadu

Atsada'a Watsu'u

Atsada'a hā abadze toro.

E mārī atsada'a ?

Atsada'a hā abadze te itse ?

Īhe, atsada'a hā te dza abadze hā tsimā tīwī.

Tahawa atsada'a watsu'u hā āné.

Te īwaihu hā ītsitsōpārī hā, āné pé.

Atsada'a mā tsimā tīwī ponē'ēre hā.

E mārī mā tsimā tīwī ?

E niha abadze nhitsi hā ?

Ponē'ēre hā ītsitsi hā. Tahā ponē'ēre hā,

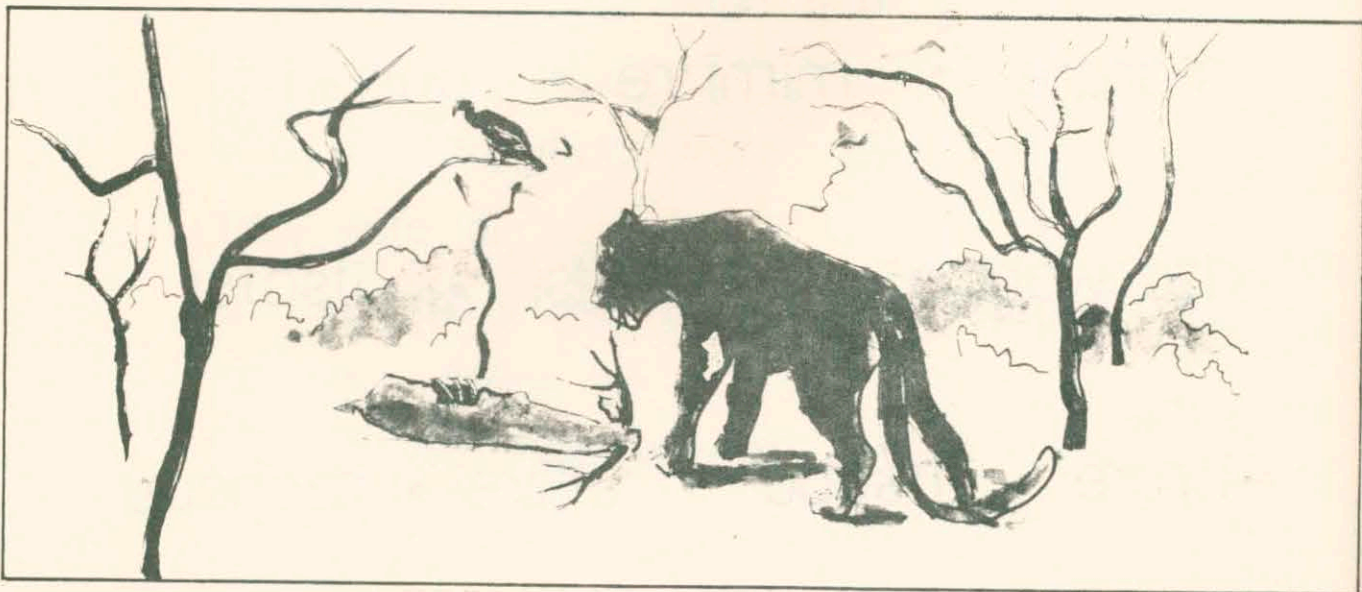
mā tsōwadzöri nī.

E mārī da, mā tsōwadzö ? E taré ?

Taréi ō di.

Toro te mā tsimā tsōwadzö.

Tahā atsada'a ītitsōpārī wa tsebre.

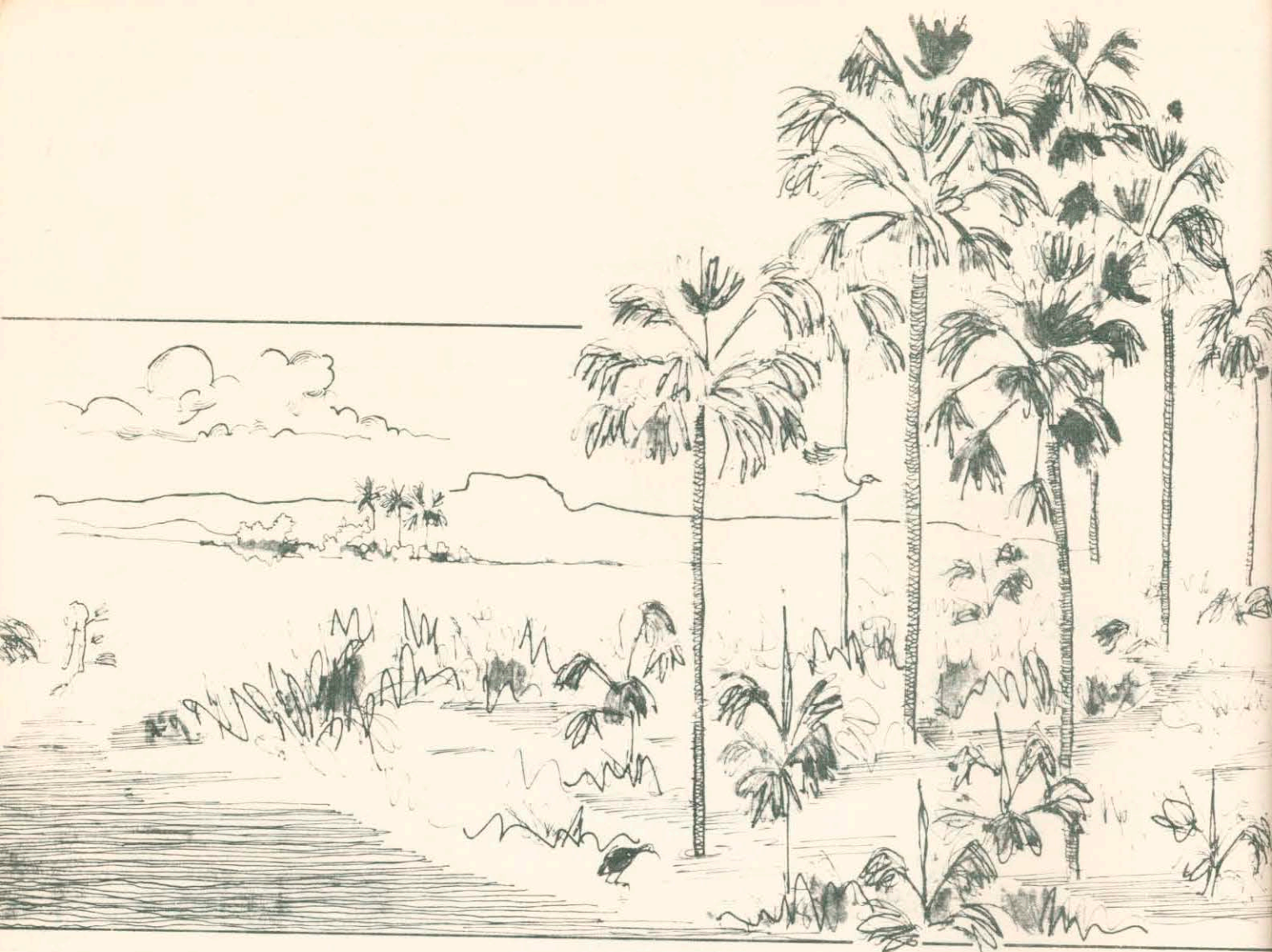
Atsada'a Watsu'u

E mārī te te atsada'a 're huri? E wetsuirā te te 're huri Māre di. Mārī tete tsimā 're tsimrō, tete 're huri mōnō da. Toro te, te abadze te tsimā 're tsimrō. E mārī atsada'a Atsada'a hā, wapsā toro, wapsā nē hā. Taré toro ĩtsa'ēnē. ĩtsisi hā wapsā toro.

Duré Atsada'a Watsu'u

Atsada'a te aihō dzô tsahutu, te te öri da.
 Atsada'a, e toro di? ĩhe toro di. Toro te, te aihō dzô mō, te te tsimā öri da. E mā ti'ö?
 ĩhe, mā ti'ö te ti'ö te te 'rēnē da.
 Ai'uté te tsitsa're, atsada'a mā pipa te.
 E ai'uté mā pipa di, atsadai're' pipa di.

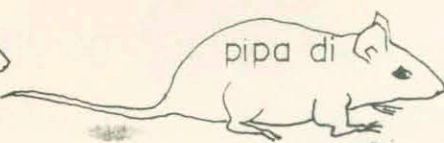
Tsitsui Watsu'u

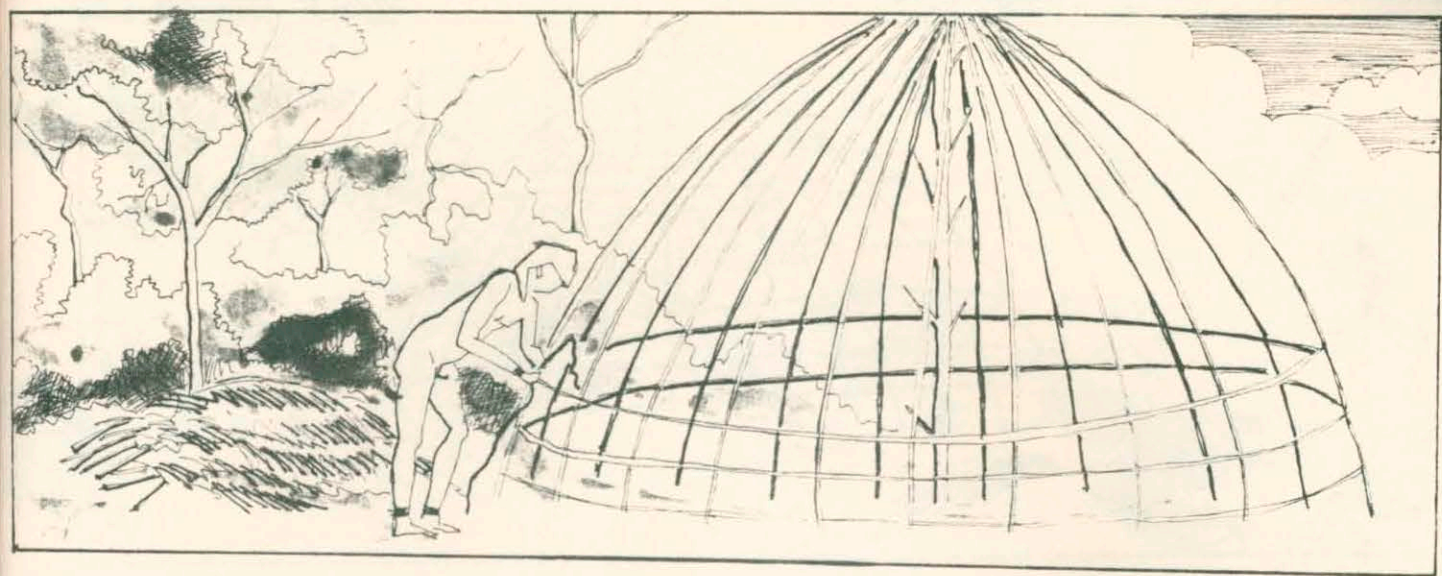
Tsitsu dzô, te aibö mō.

'Ri da, te aibö, tsitsu dzô mō ?

E mōmō te aibö tsitsu dzô mō ?

Uiwede, te tsô mō, tsitsu dzô.

'Ri Watsu'u

Aibö te 'ri wara . Tsitsu da te tsimā wara .

Tsitsu nā , te dza tsimā 'ri .

E mārī da , te dza tsimā 'ri ?

Tite da , te dza tsimā 'ri . Tsitsu , te tsimā tsa'ra , 'ri'u

Tsitsu te tsimā tsa'ra , 'ri da .

'Ri'rata , te tsitsu tsimā tsa'ra .

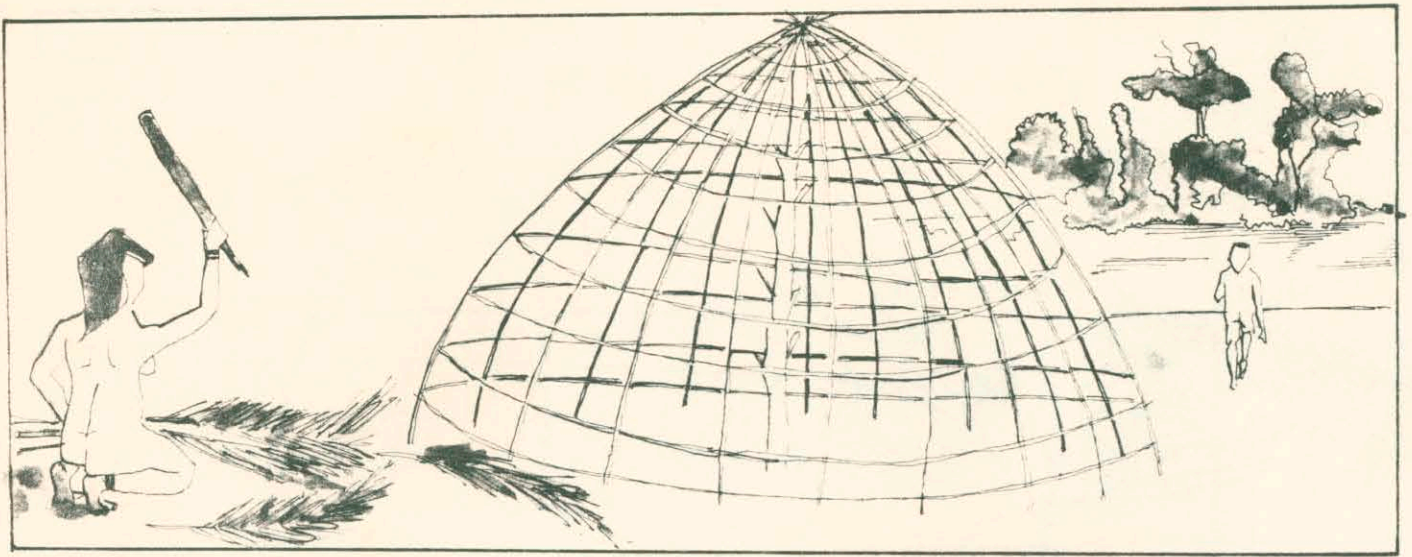
ahöiba • thöiba • wadzere • nātsi

dza dzi dze dzô dze dza

watobro • waptu • tsipibu • tinhörö

tsitsö • tinhī'u • tinhöröwa • 'ridawa

nhī nhö nhā nhö nhi nha

'Ri Watsu'u

'Ri'wa , te ōmē dza , ō'rata .

E 'wa te 'ri ?

'Ri hā , babatire te . 'Ri hā danhōtōdzé .

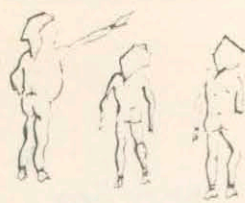
Duré 'ri hā dahōimānādzé , īwa duré , da tsimā 're danhīpi dza'ra . 'Ri 'wa , te tsimā tsitsu titsa , te te āmā 'ri da . Tāi wi , te dza āmā tsimā 'ri .

ba ba ti re da nhō tō dzé ō mē

da hōi mā nā dzé da nhī pi

tāiwi de di do du di de

Tsi'u Watsu'u

Aibö ! Aibö !

E mārī ?

Tsi'u te dza !

E mā hā ? Ōhōta te dza . E mārī nā ?

A'oiwede nā te dza . Are , tsô aimō , tsi'rada ? Ītsaripi
 dzô , tsi'rada . Ōhōta mā wahudu . Te a'ö , tatsi'raire ö
 da . Ōhōta te wara . Wara dzawi prā . Ōwā te hörö
 'ri tēmē te hörö . Te hörö dzawire ö . Tsi'u te hörö .
 Ai'uté te tsimā 'mahörö dza'ra , tsi'u hā . Tsi'u te hörö
 'Ri nhitsi baba te 're tsi'uirī . Pra , tsi'u hörödzawi ö .
 Aibö tsi'ömō hörö dzawi te . Ītede'wa te tiwawa .
 Pra ! Ītede'wa tsi wa'ö , dzawi ö .

dzawi • tiwawa • dzawire • tsi'rada

dza • ta • dzi • ti • ri • re • ra

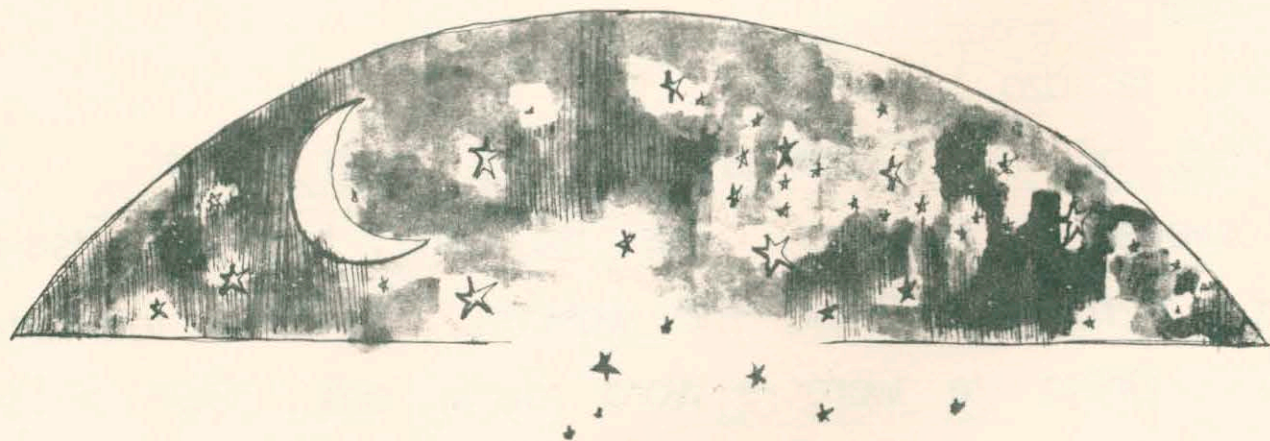
Wi'i Watsu'u

Wi'i dzô , wa dza mō .

E mōmō ?

Ōwa . Ōhōta te nātsi tihöröre.

E mārī da , te dza fīwī. Hörö dzawi nhērē , wa
dza tsô mō , te wīrī da.

Watsi Watsu'u

Höiwa u hā , nēmē te watsi 're tsimātsa.

Baranā , wa te 're 'madö'ö dza'ra.

Baranā duré tsitsa're . Nīwamhā te duré 'rere'e.

Tahā nhītsi hā , watsitopru.

Watsi Watsu'u

Utöparanē , te dza .

E mārī , utöparanē ?

Utöparanē hōiwa nā 're itsimātsa mōnō .

Baranā hā , itōmō rā uptabi . Utöparanē hā , imrōtō nā .

A'uwē mā hā , utöparanē mārāpibudzé . Tahā nā , te māra da te 're pibu dza'ra .

'Wa' Wa Watsu'u

'Wa'wa dzō te watsi'utu mō . E mōmō te tsō mō ?

Ōwa , ōwawē u , 'wa'wa dzō te mō . Nēmō , mā te te

āwitsi watsi'utsu hā . 'Wa'wa hā damā tsei uptabi di .

Watsi'utsu , ai'ra wa dza tsō tsaprō . Ihe , mō oto tsō

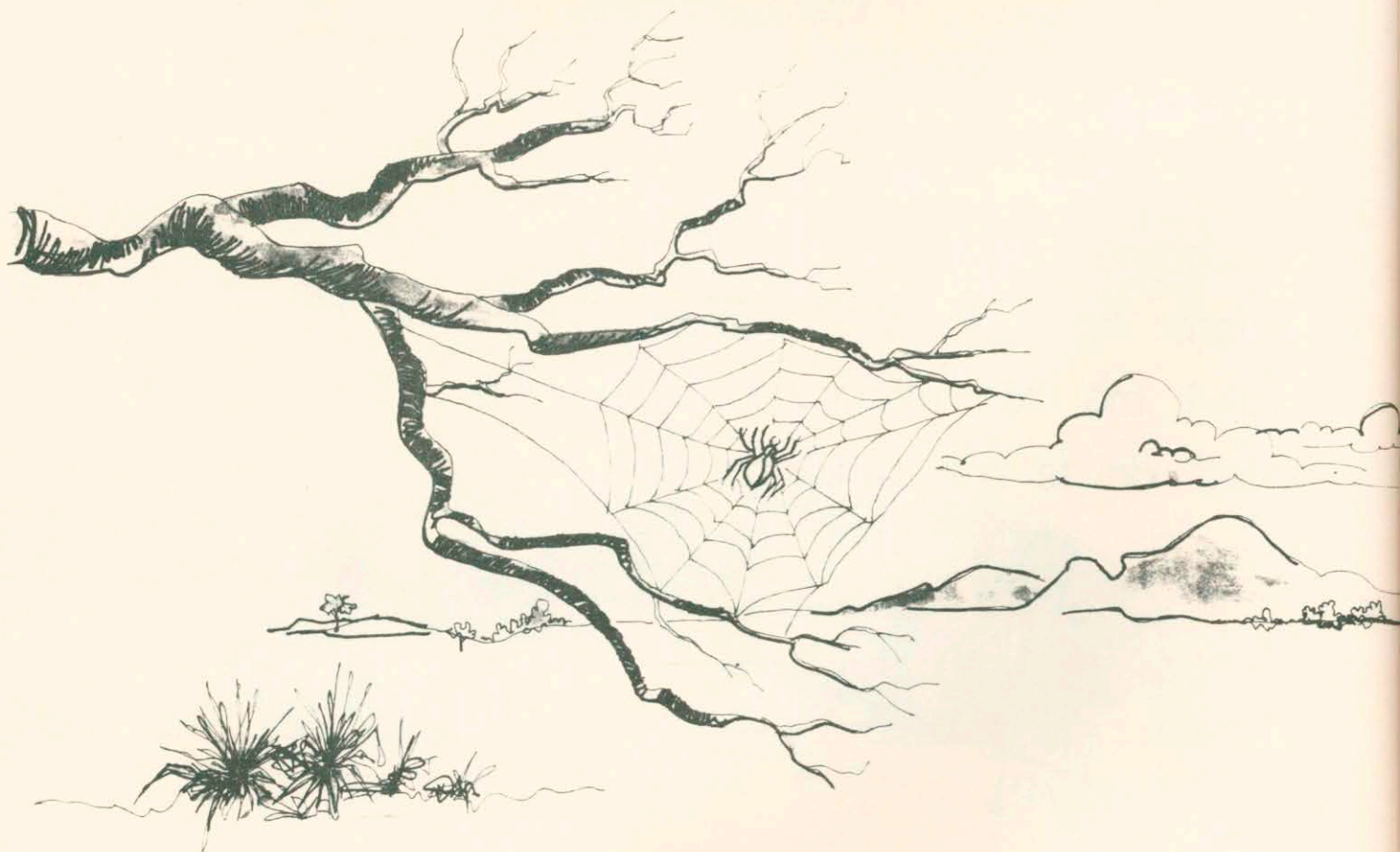
tsaprōnī . 'Wa'wa hā , damā hā tsei uptabi di .

Tsibi Watsu'u

Tsibi ubu te awaibu . Ītsōrōwa u nātsi tsimī wa-
ra wa. Tinhī'uadzai nā , te dza nātsi ahōiba u-
bu dō'ō da . Te te wīrī pari , te dza ĩ'rāi hawi
īwanhīrēi hawi wa'uihōrō , ĩhōibawa'u , te te tiwi wa-
dzere da .

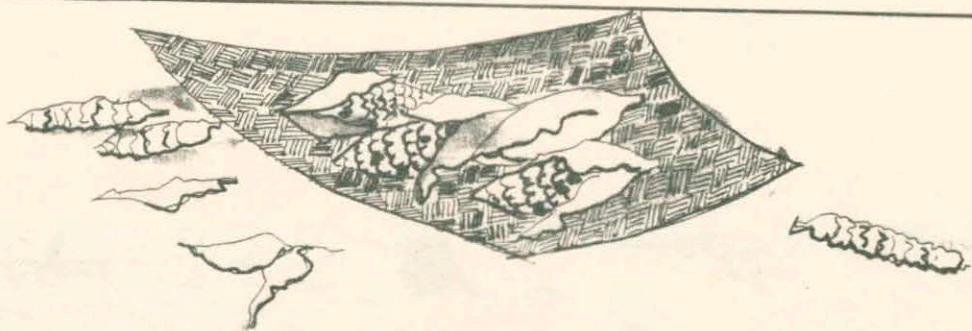
Tahā pari dza dōrō ubu hā.

Tinhī'uwadzi nā , te dza hōiba ubu.

Tsibi te ubu awaibu . Tinhōrō wa hawi , mā tsō
watobro . Ubu waptu nhērē , te te 're waibu .
E mārī wa te tsibi ubu te te 're waibu ?

Taré te te 're waibu . Tinhōrōwa 'ridawa , te te 're
tsa'ra. Taré , tsitsō pārī petse dzō te 're tsipibu
dza'ra . Ahāta ané tsi , tsibi watsu'u hā.

Wa'ru Watsu'u

Wa'ru, te da te 're dzuri, robd'i wē te.

Wa'ru hā, e wē di, datsadzéb hā ?

Īhe, wē uptabi di, datsadzéb da hā.

Warā wamhā, tse ti.

Dzöptete wamhā, te oto da te 're tsadzu dza'ra, anhī'a da, waptsērē da. Waptsērē hā ĩhi tsadzé. Īhi tsi te te 're huri. Īprédup te hā te tsi ō di. Da te 're huri mōnō wamhā, dawatsutu di dza oto.

Datoi udönā, te da te 're rēmē dza'ra. Datsai uwa-ti petse dzarinā, te da te 're rēmē dza'ra.

Īhöiba te hā waptsērē hā, te tsi ō di.

Te te 're huri mōnōmhā, te dza te te watsutu dzanī.

mō nō mhā

wa ptsē rē

dzö pte te

da wa tsu tu

dza ri nā

tsa dzé

da tsa dzéb

u dö nā

wa mhā

Wa'ru Watsu'u

Watsi'utsu te wa'ru a're .

E mārī da te a're ?

Tite da , te a're .

Wa'ru , e wē di ?

Īhe , wē di . Wa'ru mā tō hi'rāti .

E mārī da , mā hi'rāti ?

'Re hi'rāti dza'ra mōnō wamhā , te oto 're
tsihiti dza'ra .

Tahā parimhā , te dza oto dzō .

E tse ti ?

E mārī bété ? Tsei uptabi di .

E tō tsenā tse ti ?

Īhe , tsei uptabi di , wa'ru hā .

WA'RU • WAMHĀ • PARIMHĀ

Dudu Watsu'u

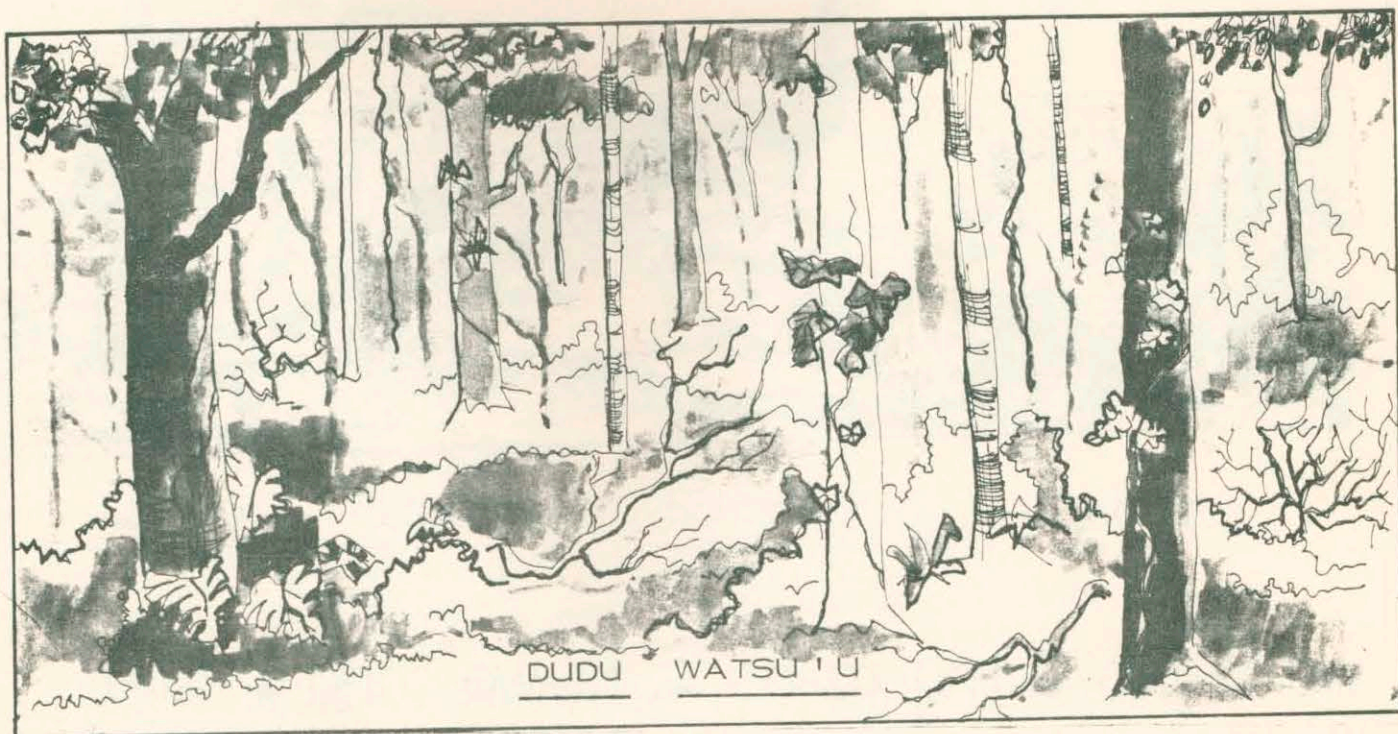
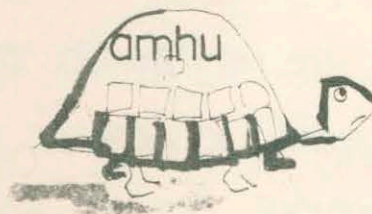
Dudu hā , mārā nā tsi ṭhōimānādzé hā , amhu nā hā .
Damē hōimānā ō di , dudu hā . Dudu hā , ṭhōrō
dzawi uptabi mārā nā hā .

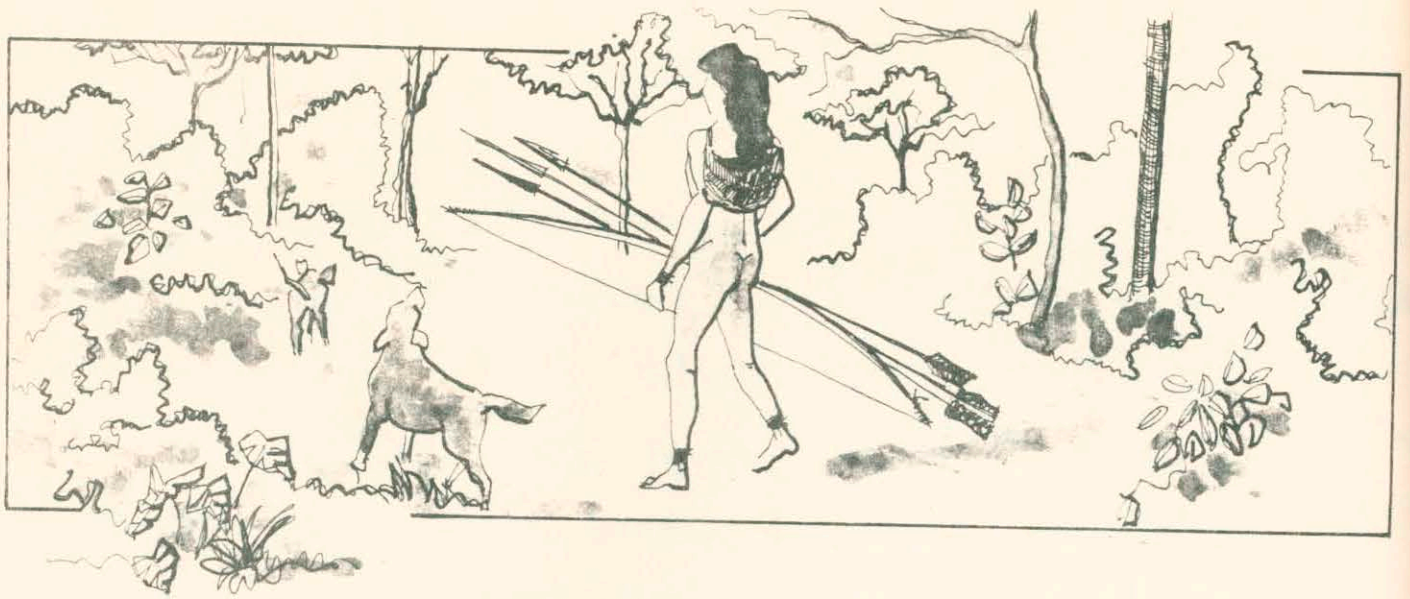
E dudu hā wede nhītsiwi damē ṭsatsi ?

Māre di . Dudu hā , damē tsatsi ō di , wedenhītsi -
wimhā , tsire aimāwi nē hā , māre di .

Dudu ab're're ṭhōimānādzé hā te ti'ra mā tsi te 're
hōimānā dza'ra .

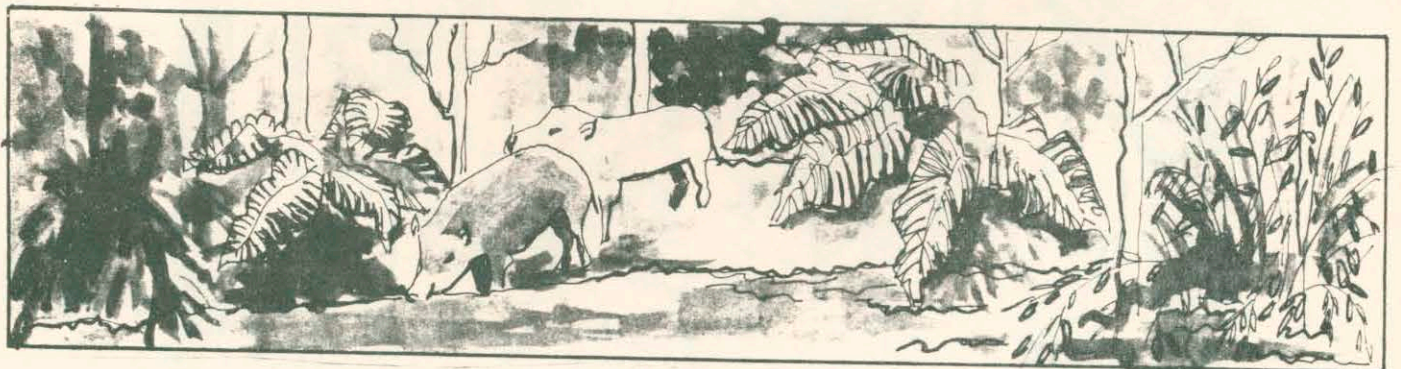
Dudu hā tsi'uihō nā te dza tsimā ab're , tinhōrōwa da .
Duré dudu hā , ṭ'udzé .

Aba Watsu'u

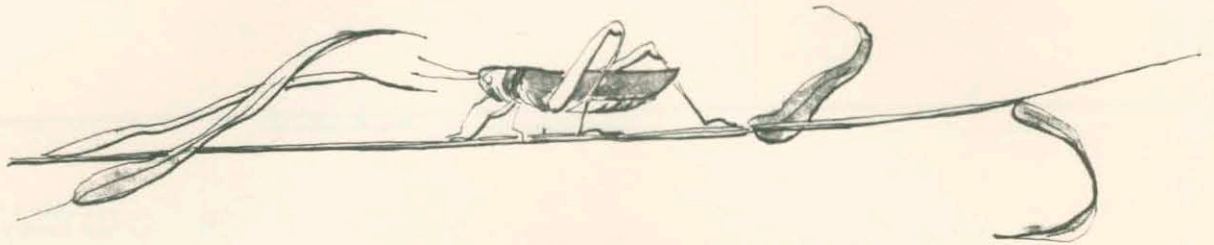
Ni' wa aibö hä , te tsimā rotsa'rata aba
 mōrī da . Tawamhā , mārahö ré mā
 watobro aba hä . Dabö , te duré tō
 wapsā imē tsitsa're . Tō wapsā Imē
 tsitsa'rei mōnō bö mā awa'awi atsōpā.
 Tō awa'awi mā tsinā tsiri apö .

wa-to-bro • mā-ra-hö • ta-wa-mhā • tsi-ri

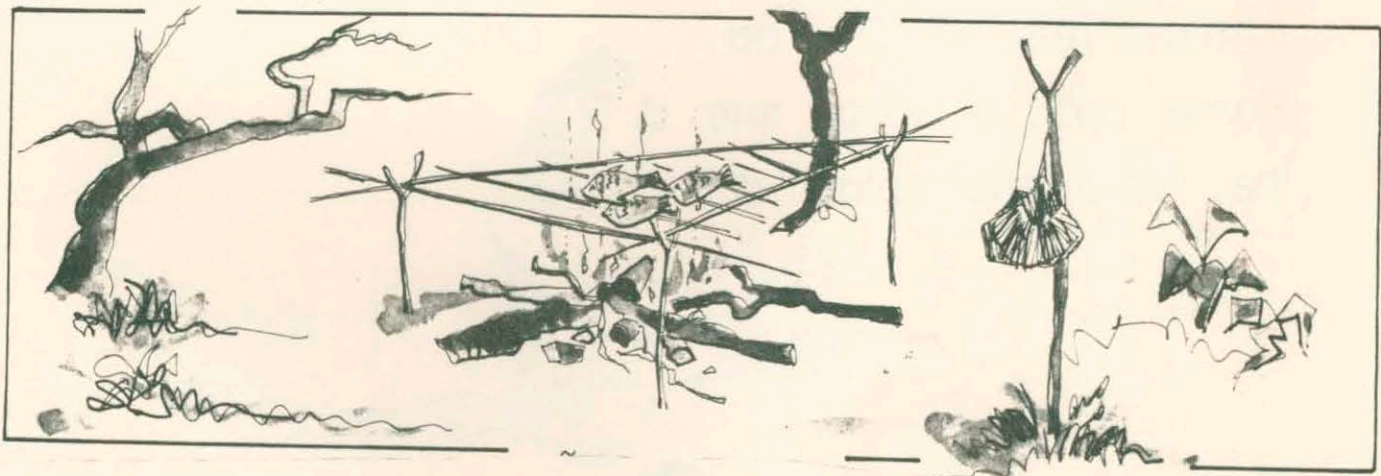
'Riti Watsu'u

'Ritidzuihödö, nātsi du te te huri. Du te te 're upro-
tsi dza'ra. Du te te 're 'rätö dza'ra, te du dzei wa.

Tepe Watsu'u

Tebe hā itsei uptabi. Tebe hā, wa'ra wa itsebredzé
hā. Tahā, te datoro damā te 're tsimrō. Tepe dze-
bre hā itsadadzei uptabi. Tepe höimānādze hā
itsō'ömō nā. Tebe, ropö ihöimanadzé hā.

datoro

itsadadzei

höimānādzé

itsebredzé

höimānādzé

itsebredzé

datoro

itsadadzei

Māi Watsu'u

Mā te titsa 'ri nhō're .

'Ramē , e mā hawi mā wei ādzé?

A'ubunī hawimhā , mā wei 'māihādzé.

Tahata te titsa , rinhō're , tsimidza'retse ānā.

Wa dza pé tsô mō.

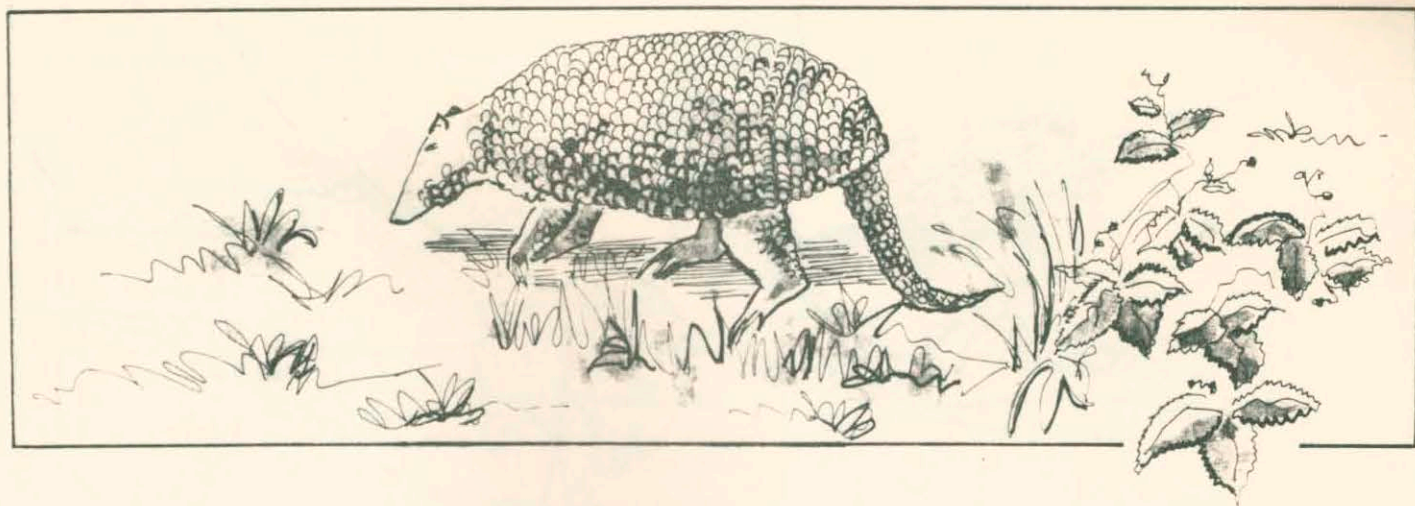
Mō oto pé , tsô aimōrī dza . Ībutu nā ōri dza .

Tsimīdza'retse ōre da .

'Ramē , mā , e wara tete di ?

Īhe , wara tete uptabi di .

Wārā'u Watsu'u

Wārā'u te 're mō .

E mārī dzô te 're mō ?

Ti'ra tsa dzô te 're mō .

Tahā parimhā , e mōmō te dza tāmā òri dza'ra ?

Ab're u te dza tāmā òri dza'ra .

Wārā'u, itsei uptabi , a'uwē mā hā .

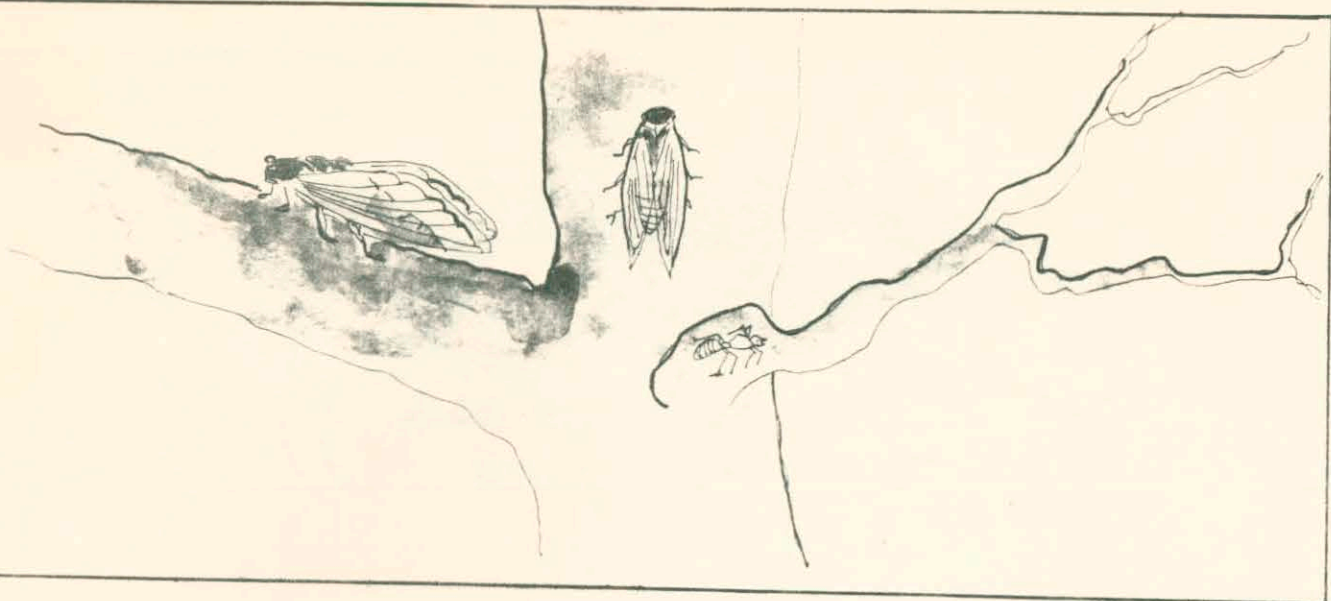
Wārā'u , te īroptsāmrī ō , ōnē haré te dza te da -
'adzuri. Da te tsāmrī wi , ōnē haré te dza wara .

A'ubuni u te aibò mo wede dzô wa'īni da .

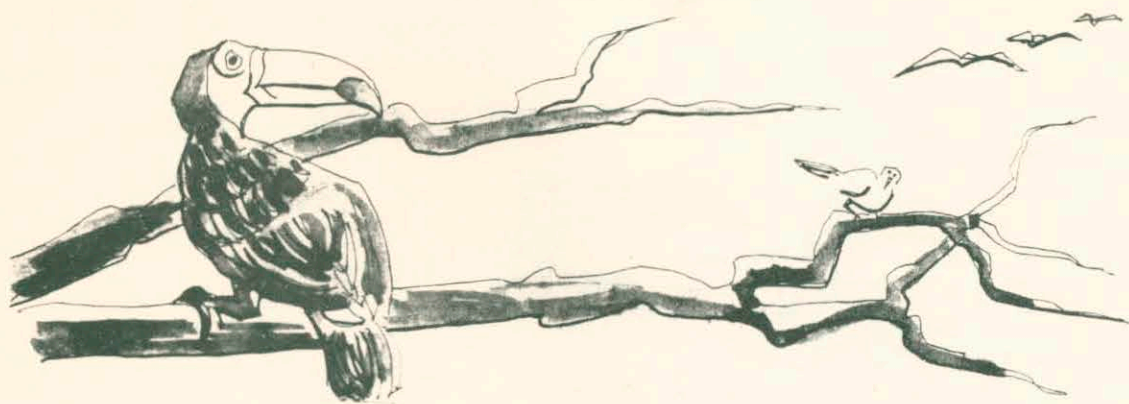
Wa'īni wapu nā te dza 'manhā .

Wana ōnē u'òtsi te dza ama romhu. Mā tō né nonhā
ma dzô. Īrada te dza nodzò tsu wa'īni nā .

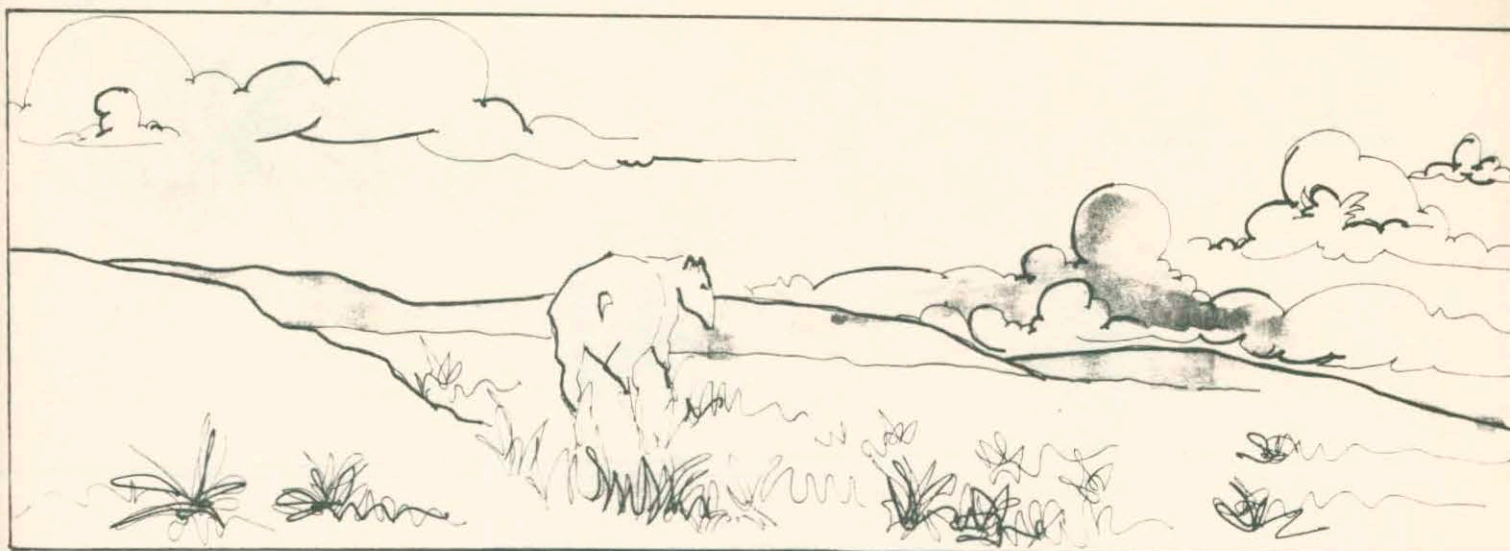
Oto nā rowatsu'u

Otore nā wa dza aimā rowatsu'u dza'ra wa'wa :
 Otore hā, a'éta'a wapsi te 're hātsi. Pe hörö hö
 'wa'ō hā, tadza hā, a'amō tsi'undato parimhā, te
 dza tihörö tsahöri dza'ra. Tihörö nā, te te 're tsānā
 'rata dza'ra mōnōdzé hā, a'éta'a wi, te te tihörö nā
 're tsanā'rata dza'ra. Tahā parimhā, a'amō tsi'ub-
 datō te dza āmā ai'utō. Tamēmhā, te dza oto ī-
 hörö tirobaba. Tahā parimhā, te īböre te dza oto
 īhörö dzô tirob'é'é. Tōibö oto.

Marā nā wa dza aba 're mō .

Tsibdzaribi wa ītsimā 'madö ro'mnhāridzéb da. Tsō-
'reihō dzô, norōwata me, wa dza tso're mō. Ahā ma-
rā nā hā norōwada ahö di. Ötō nā hā tsō'reihō
ahö nā te aimatsa. Norōwata'ra öwa ahö nā wa atsā.

Utö Watsu'u

Uhödö te mō .

E mōmō te mō?

Ōwa te mō . Ītehutu'u te mō . Tamē te dza nōmrō .

E 'wa te dza tsarē ?

Wahā , wa dza tsarē , te wīrī da .

Uhödö ĩprup dzei uptabi .

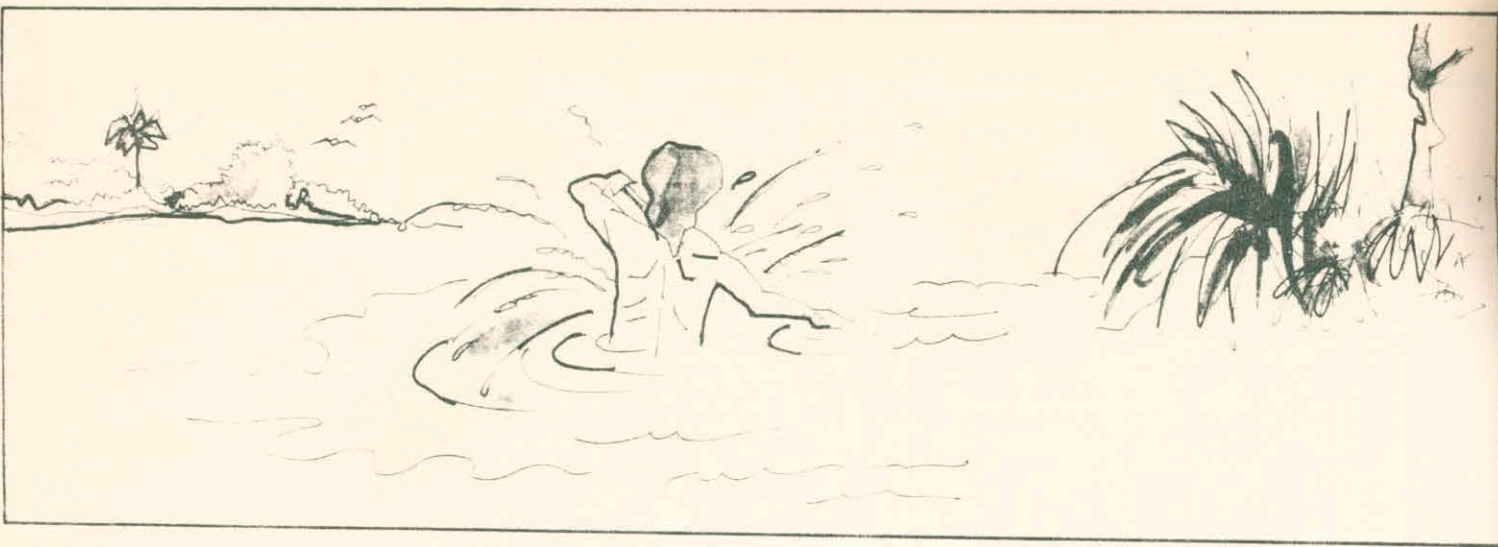
Tahā wa , wa dza tsarē , te wīrī da , uhödö hā ĩprub dzô .

tamē • tahā • tamēmhā • parimhā

Īböre • Īhörö • Īsimā • tihörö • töibö

marā • norōwata • norōwada • monōdzé

tsibdzarib • tsi'undato • tsō'reihō • tsahöri

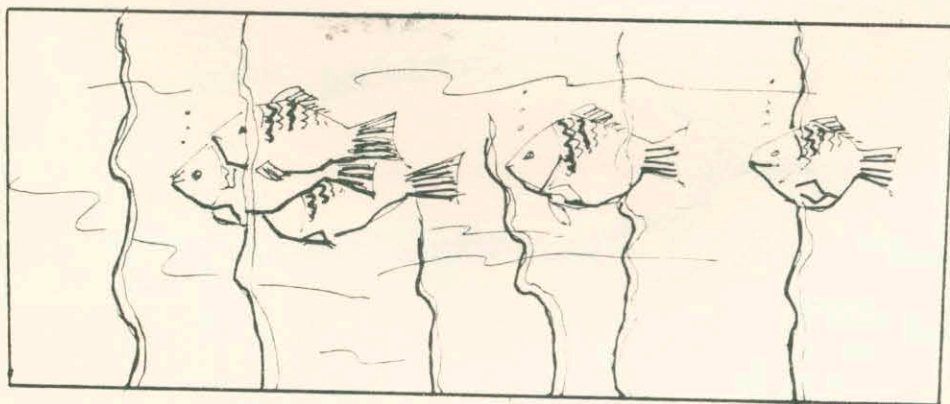

Datoro nā rowatsu'u

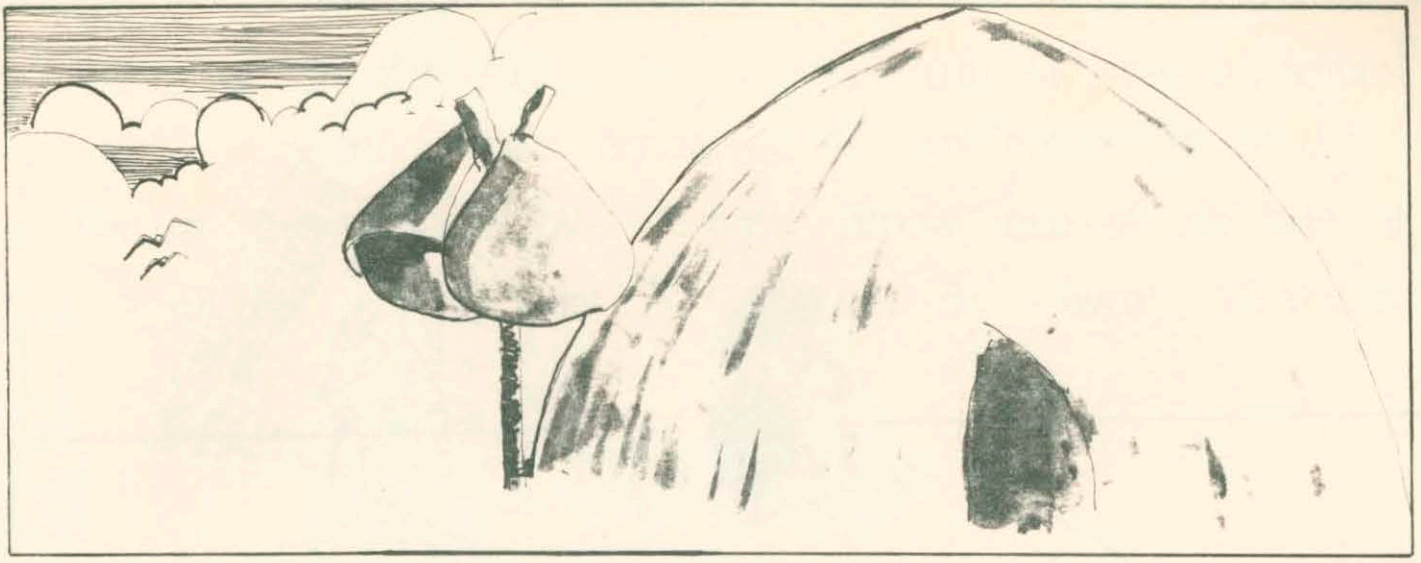
Datoro wamhā , te tebe da te 're pré'é dza'ra. Tawamhā
 te abawadzili dzô da te tsada 're ropé . A'ubunī u
 te da te tsada 're tsihöri dza'ra . Apö , te te 're ā-
 witsi dza'ra , aibö hā . Tamē te dza oto pré'é tsiwi.
 Awemhā , pe'a te dza oto ai'utö . Te oto date 're
 waibu pe'a hā .

E mārī wa ?

Tsei wa .

da to ro a we mhā tsi hö ri
 tsa rē a ba wa dzi 'i da te

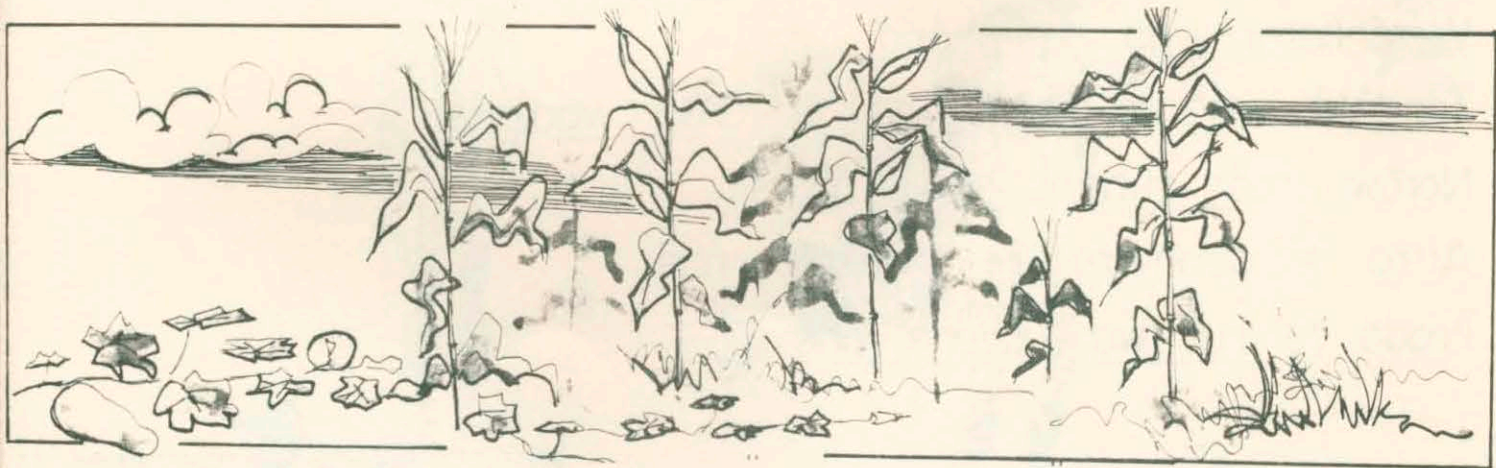

Mrā Watsu'u

Wahumhā , rob 'ré di , dure' ropipadi .

Tahā wa , te danhō ānā hā , mrā da te 're tsépata dza'ra . Te 're datsiwari dza'ra . Darob 'amōi u a'uwē te tō itsō ahō te dama 're tsōmrī dza'ra .

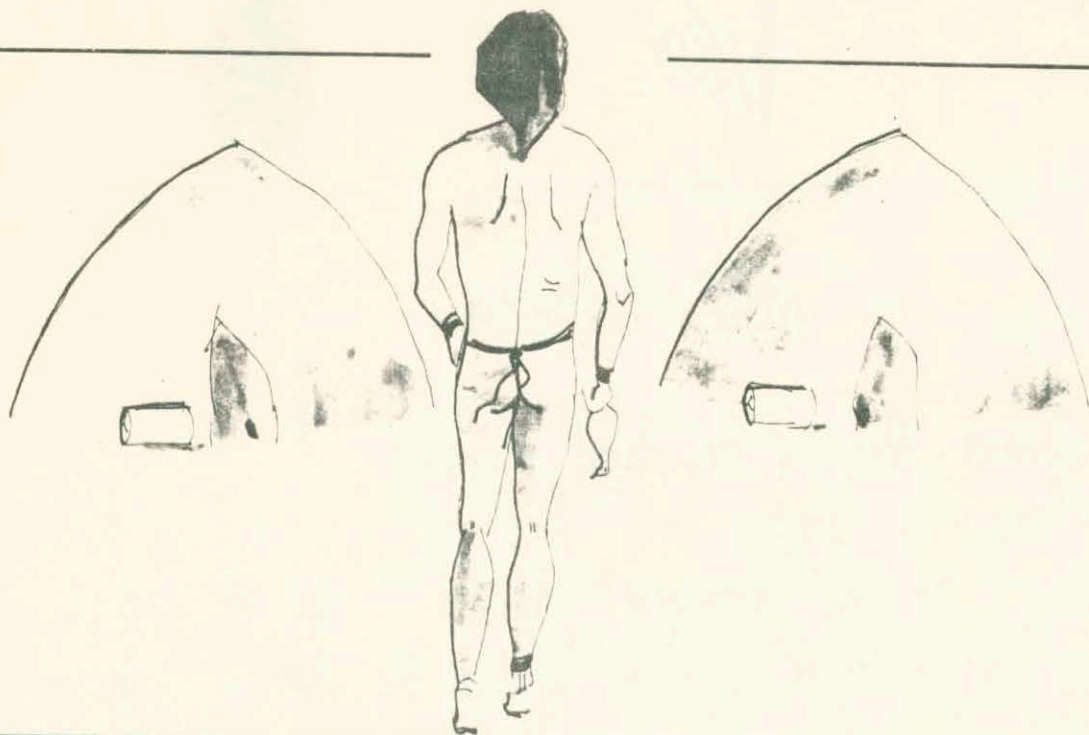
Tahā , te mrā te dāmā 're tsimrō . Tahā wa nīmō-tsi hā , te da te 're romhuri petse dza'ra , mrā tsépata ānā da .

romhuri • tsōmrī • tsépata • ānā

datsiwari • nīmōtsi • mrā

Īhidiba, e wa, te utu'u ti'ö ? E öhö aibö hä, te utu'u.
 ti'ö, te te ĩmanhī'ra, te te wamā tsömrī ānā ?
 E tiha da, te dza wamā titsö ? Wa te watsimā tsu'wa
 da, 'rui'a 'rowi . E tse ti ? E tsiwi wa ? Toro te .

Aibö te wéténhāmri tinhā timrö mā.

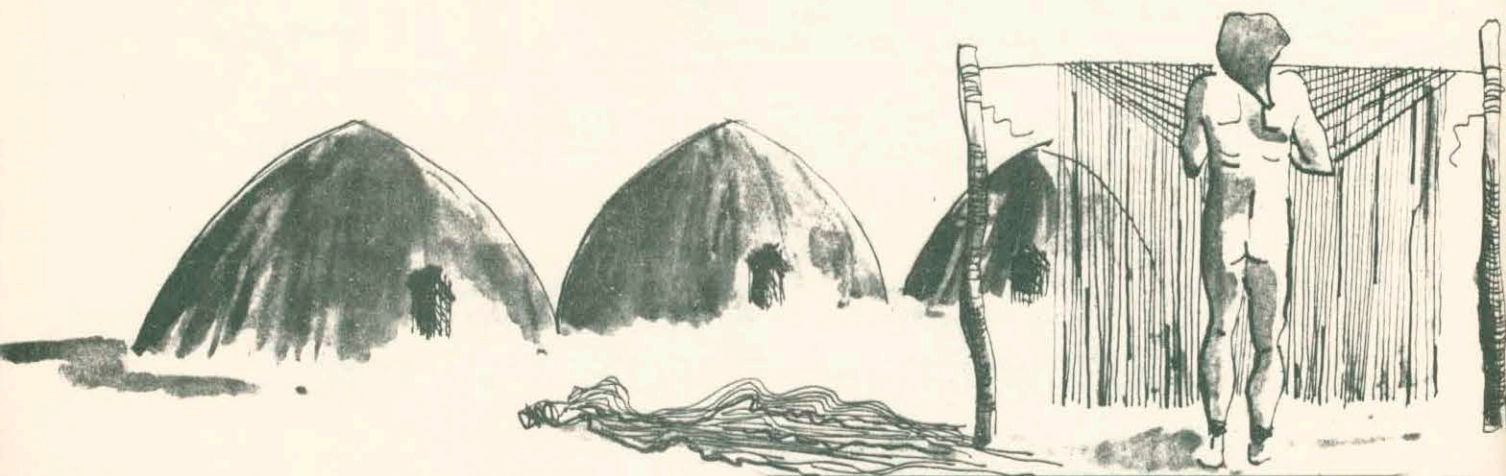
Wéténhamrī nā te nhōno.

Tsadö'ö wa, te nhōno, te te āmā wadzere wa .

Noröwi mā aubuni hawi āwitsi.

Ai'ra te abamére 're norödzo nhē.

Īrada te rui wa udzōné nhē.

Brutu Watsu'u

Brutu, te ī'rada a'umō . E mārī da , te a'umō ?

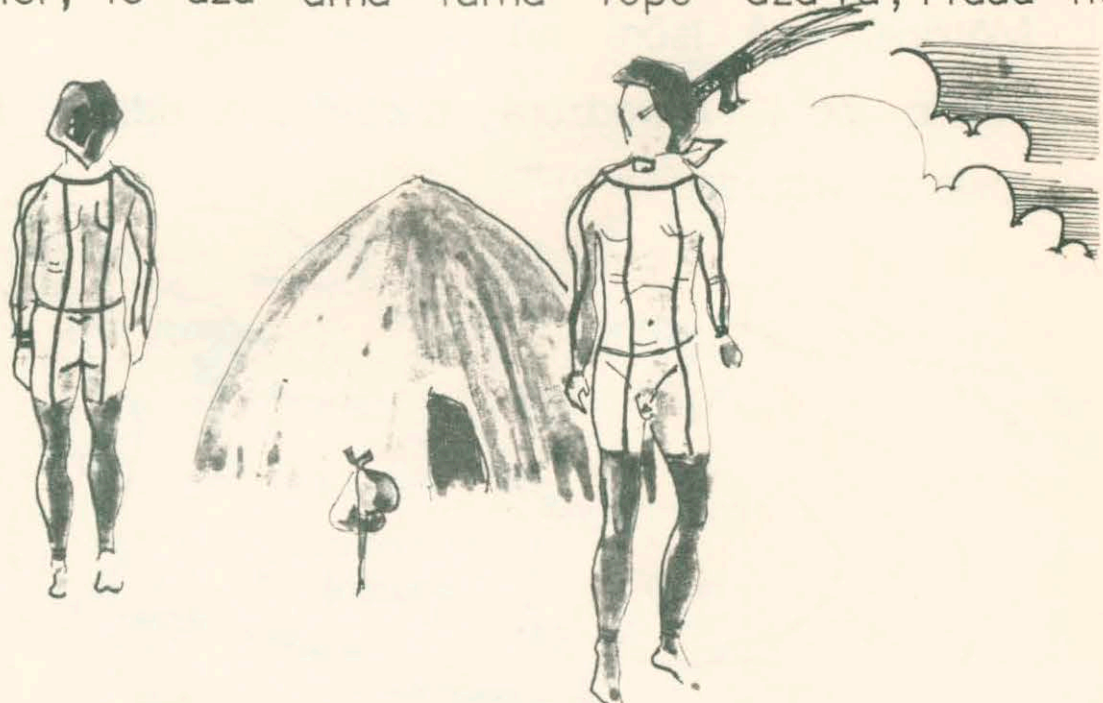
Ti'ra nōrī mā , te a'umō īmāmā wapté nōrī mā .

E 'ritéi'wa nōrī mā , te a'umō umhūtu da ?

E te te a'umōi pari , te dza āmā tāmā ropé ?

Māre di , te dza a'ō tāmā a'rāihō dza'ra nā .

Tōibō pariptsi , te dza āmā tāmā ropé dza'ra, ī'rada hā.

Dutsi'wai Watsu'u

Dutsi'wa dāmā hā uptabi . Dāmā ī'madō'ō dze , aihīnī

mā hā . Dutsi'wa hā ī'waptsi ré hā . ī'waptsi hā

īwē uptabi , duré īwawi bō nā , duré wabu īte hā .

c